

PRZYKŁADOWY PLAN WYNIKOWY
do Programu nauczania (DKW 4014–74/00) i Podręczników (Klasa I, II, III)
z serii „Historia dla gimnazjalistów” autorstwa: K. Przybysza, W. J. Jakubowskiego i M. Włodarczyka
Opracował: Mariusz Włodarczyk

KLASA I				
Dział	Nr lekcji	Temat lekcji (główne zagadnienia)	Wymagania edukacyjne (wiedza i umiejętności)	
			Poziom podstawowy	Poziom ponadpodstawowy
I. WSTĘP DO HISTORII	1.	Co należy wiedzieć rozpoczynając naukę historii w klasie I? <u>Zagadnienia</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Program nauczania. 2. Podręcznik historii i zeszyt ćwiczeń. 3. Wymagania edukacyjne, kryteria oceniania. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie treści programowe będą realizowane w klasie I, • wie, jaki podręcznik historii oraz materiały pomocnicze (zeszyt ćwiczeń, atlas) będą podstawowym środkiem dydaktycznym na lekcjach, • zna budowę podręcznika i wie, jaką funkcję pełnią poszczególne elementy składowe, • zna wymagania edukacyjne wynikające z realizowanego materiału i sposoby sprawdzania wiedzy przez nauczyciela. 	
	2.	Czym jest historia? <u>Zagadnienia</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot historii. 2. Historia jako nauka. 3. Źródła historyczne i ich typologia. 4. Nauki pomocnicze historii. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna znaczenie słowa <i>historia</i>, • zna metody pracy historyka, • wie, jakie są nauki pomocnicze historii. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • umie wskazać sfery życia, w których edukacja historyczna jest przydatna, • rozróżnia podstawowe typy źródeł historycznych i rozumie ich odmienną wartość.

	3.	<p>Czas i przestrzeń w historii.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czas geologiczny i czas historyczny. 2. Systemy mierzenia czasu. 3. Różne rachuby czasu. 4. Linia chronologiczna. 5. Historyczny rozwój horyzontów geograficznych człowieka. 6. Wyprawy odkrywcze. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna nazwy epok w dziejach ludzkości, • przelicza daty wydarzeń historycznych oznaczonych w innych rachubach czasu, • zaznacza na osi czasu wydarzenia historyczne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna historyczne wyobrażenia człowieka dotyczące kształtu Ziemi, • rozumie znaczenie roli wypraw geograficznych dla horyzontów poznawczych człowieka.
II. NAJDAWNIEJSZE DZIEJE CZŁOWIEKA. CYWILIZACJE STAROŻYTNEGO WSCHODU	4.	<p>Najdawniejsze dzieje człowieka.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etapy rozwoju człowieka. 2. Pojawienie się człowieka rozumnego i jego cechy. 3. Wpływ klimatu na życie ludzi. 4. Rewolucja neolityczna. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna etapy rozwoju człowieka i warunki jego życia w epoce prehistorycznej, • dostrzega wpływ warunków klimatycznych na powstanie i rozwój człowieka, • wskazuje na mapie obszary zamieszkałe przez pierwszych ludzi, • rozumie różnice między koczowniczym a osiadłym trybem życia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie wpływ osiągnięć technicznych na zmianę warunków życia, • rozumie na czym polegała rewolucja neolityczna,
	5.	<p>Egipt w czasach faraonów – organizacja państwa, gospodarka, społeczeństwo.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warunki naturalne. 2. Władza faraonów. 3. Państwo i jego organizacja. 4. Rolnictwo. Rola systemu irygacyjnego. 5. Gospodarka Egiptu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna znaczenie pojęć: starożytność, antyk, cywilizacja, kultura, państwo, • umie znaleźć i wskazać na mapie terytorium starożytnego Egiptu, • wymienia różne grupy społeczno-zawodowe starożytnego Egiptu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie wyjaśnić co znaczy powiedzenie „Egipt darem Nilu”, • określa pozycje różnych grup społeczno-zawodowych Egiptu (faraona, urzędników, kapłanów, chłopów i niewolników).

6.	<p>Kultura starożytnego Egiptu.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Religia i kult zmarłych. 2. Osiągnięcia cywilizacyjne w dziedzinie nauki. 3. Budowle monumentalne. 4. Pismo egipskie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna imiona niektórych bóstw czczonych w Egipcie, • zna przykłady osiągnięć naukowych Egiptu, • rozpoznaje na ilustracjach zabytki starożytnego Egiptu i zna ich przeznaczenie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie rolę religii w życiu Egipcjan. • wyjaśnia, dlaczego w Egipcie balsamowano ciała zmarłych.
7.	<p>Dzieje starożytnej Mezopotamii.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warunki naturalne Mezopotamii. 2. Pierwsze miasta. 3. Państwa Międzyrzecza – powstanie i upadek wielkich imperiów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ wielkich rzek na powstanie cywilizacji, • umie wskazuje na mapie i omawia położenie geograficzne Mezopotamii i nazywa istniejące tu dziś państwo, • umie na podstawie podręcznika scharakteryzować monarchię despotyczną. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia proces powstawania i upadku miast-państw.
8.	<p>Osiągnięcia cywilizacyjne starożytnej Mezopotamii.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osiągnięcia naukowe (matematyka). 2. Osiągnięcia w dziedzinie organizacji społeczeństwa. 3. Kodeks Hammurabiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przykłady osiągnięć naukowych Mezopotamii, • umie wyjaśnić zasadę „oko za oko, ząb za ząb”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie wynalazków dla rozwoju cywilizacji sumeryjskiej, • wyjaśnia znaczenie osiągnięć cywilizacyjnych Mezopotamii dla ludzkości.

9.	<p>Państwo Środka – cywilizacja chińska.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Początki państwa chińskiego. 2. Specyfika cywilizacji chińskiej. 3. Duch chiński – konfucjanizm i taoizm. 4. Osiągnięcia nauki i techniki starożytnych Chin. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna najważniejsze zabytki starożytnych Chin, • zna przykłady osiągnięć naukowych Chin, • wskazuje na mapie i omawia położenie geograficzne starożytnych Chin. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna główne założenia filozofii starożytnych Chin, • rozumie znaczenie pojęcia „Państwo Środka”.
10.	<p>Starożytny Izrael i jego religia.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warunki naturalne Palestyny. 2. Dzieje narodu żydowskiego. 3. Biblijne państwo izraelskie. 4. Religia żydowska – nauka wiary, kult, organizacja. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna źródła wiedzy o najdawniejszych dziejach Żydów, • zna podstawowe zasady judaizmu, • wskazuje na mapie Palestynę, omawia jej położenie geograficzne i warunki naturalne, • umie wymienić państwa znajdujące się obecnie na terenie Palestyny. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia główne etapy w dziejach Izraela, • rozumie narodowy charakter judaizmu.
11.	<p>Religie Dalekiego Wschodu.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Narodziny hinduizmu i buddyzmu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe zasady hinduizmu i buddyzmu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie wkład cywilizacji indyjskiej w osiągnięcia duchowe epoki starożytnej.

	12.	<p>Cechy charakterystyczne cywilizacji państwowych starożytnego Wschodu. Lekcja powtórzeniowa</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warunki życia ludów starożytnego Wschodu. 2. Proces powstawania i upadku imperiów starożytnych. 3. Dokonania cywilizacji starożytnych w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - organizacji państwa, - sposobów gospodarowania, - rozwoju nauki, - osiągnięć w dziedzinie kultury duchowej i materialnej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie terytoria państw starożytnego Wschodu, • zaznacza na taśmie chronologicznej okres istnienia poszczególnych państw, • rozumie związek pomiędzy warunkami naturalnymi a gospodarką i zajęciami ludności w poszczególnych państwach. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na najważniejsze podobieństwa i różnice w organizacji i funkcjonowaniu państw starożytnego Wschodu, • rozumie wpływ osiągnięć cywilizacyjnych starożytnego Wschodu na dalsze dzieje ludzkości.
	13.	Pisemny sprawdzian wiadomości		
III. CYWILIZACJE ŚRÓDZIEMNOMORSKIE	14.	<p>Starożytna Grecja – dzieje cywilizacji.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warunki naturalne. 2. Kultura minojska i mykeńska. 3. Powstanie państw greckich. 4. Wojny perskie. 5. Walka o dominację – wojna peloponeska. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna genezę i znaczenie wojen perskich oraz wojny peloponeskiej, • wskazuje na mapie Grecję, omawia jej położenie geograficzne i warunki naturalne, • wskazuje na mapie zasięg kolonizacji greckiej, • wskazuje na mapie główne ośrodki kultury minojskiej i mykeńskiej oraz Ateny i Spartę, • wskazuje na mapie miejsca bitew stoczonych między Grekami i Persami. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie wpływ cywilizacji minojskiej i mykeńskiej na życie Greków.

15.	<p>Przemiany ustrojowe państw starożytnej Grecji, czyli u źródeł demokracji.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Polis</i> i jej funkcjonowanie: <i>polis</i> arystokratyczna, oligarchiczna i demokratyczna. 2. Funkcjonowanie demokracji ateńskiej za Peryklesa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna różnice w organizacji i systemie politycznym polis arystokratycznej, oligarchicznej i demokratycznej, • zna charakterystykę systemu demokracji ateńskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój demokracji ateńskiej z demokracją naszego państwa, • wskazuje różnice w organizacji i systemie politycznym Aten i Sparty.
16.	<p>Kierunki rozwoju myśli greckiej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grecka myśl filozoficzna i społeczno-polityczna: <ul style="list-style-type: none"> - jońska szkoła filozofii przyrody, - materialści i sofiści, - Sokrates, Platon, Arystoteles. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe elementy filozofii poszczególnych szkół greckich, • zna główne poglądy Sokratesa, Platona i Arystotelesa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie wkład filozofów greckich w myśl filozoficzną kolejnych epok.

	17.	<p>Kultura i sztuka starożytnej Grecji.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Religia starożytnych Greków. 2. Mitologia i obrzędowość. 3. Porządki w architekturze greckiej. 4. Rzeźba. 5. Literatura. 6. Teatr grecki. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna cechy charakterystyczne religii greckiej, • wskazuje w literaturze i sztuce elementy kulturowego dziedzictwa Greków związanego z religią, • wymienia i rozpoznaje na ilustracjach zabytki architektury i kultury greckiej, • rozumie znaczenie religii w życiu Greków. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega różnice pomiędzy wierzeniami mieszkańców starożytnego Wschodu i Greków, • dostrzega elementy kultury greckiej obecne we współczesności.
III. DZIEDZICTWO BAROKU	18.	<p>Życie codzienne w starożytnej Grecji.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mieszkania greckie. 2. Rola kobiety w domu greckim. 3. Rolnictwo i pożywienie. 4. Stroje i ozdoby. 5. Edukacja. 6. Wychowanie spartańskie. 7. Rozrywka. 8. Gimnastyka i sport. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o podziale obowiązków w rodzinie greckiej i pozycji poszczególnych jej członków, • opowiada o życiu codziennym starożytnych Greków. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje ateński i spartański model wychowywania dzieci, • umie wyrazić opinię o szkolnej edukacji w Atenach i o wychowaniu spartańskim, • porównuje życie codzienne starożytnych Greków i ludzi współczesnych.

19.	<p>Państwo Aleksandra Macedońskiego i sztuka hellenistyczna.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Macedończycy i ich państwo. 2. Polityka podbojów Filipa II i Aleksandra. 3. Rozpad imperium macedońskiego. 4. Sztuka hellenistyczna. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna wybrane przykłady zabytków sztuki hellenistycznej i umie wskazać na mapie ich lokalizację, • wskazuje na mapie Macedonię, kierunki i zasięg podbojów dokonanych przez Filipa II i Aleksandra Macedońskiego, • określa na podstawie mapy jakie państwa znajdują się obecnie na terenach podbitych przez Aleksandra Macedońskiego, • rozumie różnice pomiędzy sztuką helleńską i hellenistyczną. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie genezę sukcesów polityki Aleksandra Macedońskiego.
20.	<p>Pax Romana, czyli dzieje Wielkiego Imperium.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Założenie Rzymu. Królestwo. 2. Państwo i społeczeństwo w dobie republiki. 3. Podboje Rzymian. Wojny punickie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna imiona legendarnych założycieli Rzymu i legendę o założeniu miasta, • zna genezę i zasięg podbojów Rzymu, • wskazuje na mapie Półwysep Apeniński, Rzym i rzekę Tybr, • omawia położenie geograficzne Rzymu, • wskazuje na różnice pomiędzy patrycjuszami i plebejuszami, • wskazuje na mapie zasięg podbojów Rzymu w okresie republiki. 	

21.	<p>Przemiany ustrojowe w Imperium Romanum, czyli u źródeł republiki.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Królestwo. 2. Podział władzy w republice rzymskiej. 4. Kryzys republiki. I triumwirat. 5. Rzym w okresie cesarstwa - pryncypat. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podział władzy w republice rzymskiej, • wskazuje na mapie zasięg podbojów Rzymu w okresie cesarstwa, • rozumie genezę i przebieg procesu przemian ustrojowych w Rzymie – od monarchii do cesarstwa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób sprawowania władzy w demokratycznych Atenach i republikańskim Rzymie, wyciąga wnioski.
22.	<p>Przyczyny kryzysu i upadek Imperium Romanum.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Późne cesarstwo – dominat. 2. Podział cesarstwa. 3. Upadek cesarstwa zachodniorzymskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny podziału cesarstwa na wschodnio- i zachodniorzymskie, • charakteryzuje wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku cesarstwa zachodniorzymskiego, • umie na osi czasu zaznaczyć etapy w dziejach Rzymu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie trudności w zarządzaniu rozległym terytorium państwa. • charakteryzuje ustrój cesarstwa uwzględniając różnice w okresie pryncypatu i dominatu.

23.	<p>Kierunki rozwoju myśli rzymskiej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Główne nurty filozofii rzymskiej: <ul style="list-style-type: none"> - epikureizm, - eklektyzm, - sceptycyzm, - stoicyzm. 2. Czołowi filozofowie: Seneka, Marek Aureliusz, Cynceron. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna cechy charakterystyczne głównych nurtów filozofii rzymskiej, • zna podstawowe poglądy Seneki, Marka Aureliusza i Cyncerona. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie wkład filozofów rzymskich w myśl filozoficzną kolejnych epok.
24.	<p>Życie codzienne w starożytnym Rzymie.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Społeczeństwo. 2. Życie żołnierzy. 3. Miasta. Domy miejskie. 4. Meble i dekoracja. 5. Rolnictwo i żywność. 6. Moda rzymska. 7. Małżeństwo i rodzina. 8. Edukacja. 9. Rozrywki. 10. Kultura rzymska: <ul style="list-style-type: none"> - architektura, - literatura, - historiografia, - prawo. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna twórców i zabytki architektury i kultury rzymskiej, • opowiada o życiu codziennym starożytnych Rzymian. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o podziale obowiązków w rodzinie rzymskiej i pozycji poszczególnych jej członków, • dostrzega elementy kultury rzymskiej obecne we współczesności, • dostrzega różnice pomiędzy różnymi kategoriami obywateli rzymskich, • rozumie wpływ kultury greckiej na Rzym.

25.	<p>Powstanie i rozwój chrześcijaństwa.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Życie Jezusa z Nazaretu. 2. Powstanie Kościoła. 3. Chrześcijaństwo – nauka wiary, kult i organizacja. 4. Kulturowa rola chrześcijaństwa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przełomowe wydarzenia z życia Jezusa Chrystusa, • zna podstawowe elementy wiary, kultu i organizacji religii chrześcijańskiej, • zna stosunek władców państwa rzymskiego do chrześcijan, • wskazuje na mapie miejsca związane z życiem i działalnością Jezusa Chrystusa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy chrześcijaństwem a religią Rzymian i religią Żydów, • rozumie rolę chrześcijaństwa w kształtowaniu się fundamentów kultury europejskiej.
26.	<p>Obecność antyku w kulturze współczesnej.</p> <p>Lekcja powtórzeniowa.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój pisma od obrazkowego do alfabetu. 2. Rozwój nauk. 3. Budownictwo, rozwiązania techniczne. 4. Organizacja władzy państwowej. 5. Antyk w literaturze i sztuce. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przykłady na obecność antyku w literaturze i sztuce współczesnej, • zna osiągnięcia starożytnych w dziedzinie organizacji władzy państwowej i umieć ocenić ich przydatność dla współczesności, • wie, jakie nauki szczególnie rozwijały się w okresie antyku, zna ich trwałe osiągnięcia, • wie, jakie budowle antyczne przetrwały do naszych czasów, • rozumie proces rozwoju pisma w poszczególnych cywilizacjach. 	
27	Pisemny sprawdzian wiadomości		

IV. ŚWIAT ŚRÓDZIEMNOMORSKI PO UPADKU STAROŻYTNEGO RZYMU	28.	<p>Dzieje i kultura Bizancjum, czyli w świecie prawosławia.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Próby odbudowy jedności cesarstwa przez cesarzy wschodniorzymskich. 2. Konstantynopol ośrodkiem życia politycznego i religijnego. 3. Rozłam w Kościele. 4. Prawosławie – nauka wiary, kult, organizacja. 5. Kultura i sztuka Bizancjum. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe elementy wiary, kultu i organizacji religii prawosławnej, • zna przykłady sztuki bizantyjskiej, • wskazuje na mapie Konstantynopol oraz przemiany terytorialne cesarstwa wschodniego w VI i VII w., • określa rolę Konstantynopola w ówczesnym świecie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna genezę rozłamu w Kościele, • rozumie znaczenie kultury Bizancjum dla kultury światowej.
	29.	<p>Imperium islamu, czyli w kręgu Mahometa.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmuzułmańska historia Arabów. 2. Życie i dzieło Mahometa. 3. Islam – nauka wiary, kult, organizacja. 4. Kultura i sztuka arabska. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna genezę i podstawowe założenia islamu, • umie pokazać na mapie Półwysep Arabski, Mekkę i Medynę, • charakteryzuje kulturę Arabów, • wymienia i wskazuje na mapie współczesne państwa arabskie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje islam z innymi religiami monoteistycznymi, • ocenia wkład kultury arabskiej w rozwój cywilizacji.

	30.	<p>Wielkie religie świata. Lekcja powtórzeniowa.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Religie: hinduizm, judaizm, buddyzm, chrześcijaństwo, islam. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe fakty związane z podziałem religijnym współczesnego społeczeństwa (liczba i rozmieszczenie wyznawców), • umie sporządzić zestawienie religii z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> - początków (czasu i miejsca powstania); - założycieli; - ksiąg świętych; - głównych zasad wyznania (imion bóstw); - kultu; - organizacji, • rozpoznaje przełomowe wydarzenia w rozwoju tych religii. 	
V. EUROPA W WIEKACH ŚREDNICH	31.	<p>Człowiek średniowiecza.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Średniowiecze jako epoka. 2. Korzenie kultury średniowiecznej. 3. Kościół najwyższym autorytetem. 4. Wiara jako sens życia. 5. Powstawanie licznych klasztorów w Europie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie cezury czasowe epoki średniowiecznej, • zna korzenie kultury średniowiecznej, • wyjaśnia przyczyny powstawania w średniowieczu licznych klasztorów, • rozumie rolę wiary, Kościoła i ziemskiej egzystencji w życiu człowieka średniowiecza. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie sens średniowiecznej maksymy <i>Memento mori</i> oraz przedstawionych w podręczniku utworów literackich: <i>Księgi Koheleta</i> i <i>Rozmowy mistrza Polikarpa ze śmiercią</i>.

32.	<p>Myśl średniowiecza.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Następstwa upadku kultury starożytnej na Zachodzie. 2. Wpływ religii chrześcijańskiej na myśl średniowieczną. 3. Źródła duchowości średniowiecznej. 4. Miejsce filozofii i teologii wśród nauk średniowiecza. 5. Siedem sztuk wyzwolonych. 6. Główne ośrodki akademickie średniowiecza. 7. Metoda scholastyczna. 8. Św. Tomasz z Akwinu. 9. Mistycyzm. Św. Franciszek z Asyżu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna chrześcijańskie i pozachrześcijańskie źródła duchowości średniowiecznej, • charakteryzuje kształcenie uniwersyteckie w średniowiecznej Europie, • wyjaśnia na czym polegała scholastyka, • zna miejsce filozofii i teologii pośród innych nauk. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje oceny scholastyki jako metody nauczania i pracy intelektualnej, • rozumie i ocenia rolę św. Tomasza z Akwinu i św. Franciszka z Asyżu w kształtowaniu się duchowości średniowiecza i kolejnych epok.
33.	<p>Architektura i sztuka średniowiecznej Europy.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Style średniowiecza. 2. Architektura romańska. 3. Inne dziedziny sztuki romańskiej. 4. Architektura gotycka. 5. Czasy katedr. 6. Gotycka sztuka zdobnicza. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna style w kulturze średniowiecznej Europy, ich kolebkę, okres rozwoju i zasięg terytorialny, • zna i umie rozpoznawać na ilustracjach zabytki architektury romańskiej i gotyckiej, • zna cechy charakterystyczne gotyckiej sztuki zdobniczej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna inne, poza architekturą, dziedziny sztuki romańskiej, • rozumie dlaczego te dziedziny rozwijały się szczególnie, • rozumie rolę opactwa w Cluny w historii kultury średniowiecza.

34.	<p>Rola Kościoła w epoce średniowiecza.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Początki Kościoła. 2. Rozwój terytorialny. 3. Organizacja władzy centralnej. 4. Organizacja Kościoła lokalnego. 5. Prawo kanoniczne. 6. Wiara wieków średnich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna historię założenia Kościoła i jego początków, • zaznacza na mapie zasięg chrześcijaństwa w początkach średniowiecza i rozwój terytorialny Kościoła w okresie średniowiecza, • zna podstawowe formy kultu w epoce, • na podstawie tekstu w zeszycie ćwiczeń charakteryzuje styl życia średniowiecznych mnichów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna organizację władz centralnych i Kościoła lokalnego, • rozumie rolę prawa kanonicznego w systemie prawnym epoki średniowiecznej.
35.	<p>Organizacja życia zbiorowego w średniowieczu.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. System feudalny. 2. Włość feudalna. 3. Immunitety. 4. Rozwój rolnictwa i wsi. 5. Średniowieczne miasta. 6. Kryzys gospodarczy przełomu XIII i XIV w. 7. Ewolucja ustroju politycznego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna genezę i zasady funkcjonowania systemu feudalnego w Europie, • zna genezę, przejawy i skutki kryzysu gospodarczego w Europie przełomu XIII i XIV w., • charakteryzuje przemiany gospodarcze i społeczne na wsi i w miastach w epoce średniowiecza. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie genezę i istotę ewolucji od państwa patrymonialnego do monarchii stanowej, • zna zależności pomiędzy polityką gospodarczą a zmianami demograficznymi w Europie.

36.	<p>Jedność polityczna Europy – odnowienie cesarstwa na Zachodzie.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzeń polityczna Europy po upadku Imperium Romanum. 2. Odnowienie cesarstwa na Zachodzie. 3. Monarchia Karola Wielkiego. 4. Renesans karoliński. 5. Rozpad monarchii karolińskiej. 6. Święte Cesarstwo Rzymskie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postanowienia traktatu w Verdun, • wskazuje na mapie historyczny rozwój państwa Franków i obszar państwa w czasach panowania Karola Wielkiego, • wyjaśnia przyczyny rozpadu monarchii Karola Wielkiego, • wyjaśnia na czym polegała lansowana przez Ottona III idea uniwersalizmu w Europie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia działalność Karola Wielkiego w zakresie kultury i nauki, • rozumie istotę i historyczne znaczenie odnowienia cesarstwa rzymskiego przez Karola Wielkiego i powstania Świętego Cesarstwa Rzymskiego.
37.	<p>Rywalizacja władzy świeckiej z duchowną.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spór o inwestyturę. 2. Istota konfliktu cesarstwa z papieżem. 3. Reforma gregoriańska. 4. Przebieg konfliktu. 5. Konkordat wormacki. 6. Spór króla francuskiego Filipa IV Pięknego z papieżem Bonifacym VIII. 7. Niewola awiniońska. 8. Wielka schizma zachodnia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postanowienia konkordatu wormackiego, • zna genezę oraz okres trwania niewoli awiniońskiej i wielkiej schizmy zachodniej, • wyjaśnia genezę konfliktu cesarstwa z papieżem, • przedstawia przebieg sporu pomiędzy Grzegorzem VII i Henrykiem IV. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia genezę i istotę reformy gregoriańskiej, • ocenia politykę papieża Grzegorza VII.

38.	<p>Geneza, przebieg i skutki wypraw krzyżowych.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palestyna pod władzą Arabów i Turków. Prośba o pomoc. 2. Przebieg krucjat. 3. Skutki wypraw krzyżowych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna genezę oraz pozytywne i negatywne następstwa krucjat, • wyjaśnia dlaczego narodziła się i o czym mówiła idea świętej wojny, • wskazuje na mapie Ziemię Świętą i szlaki krucjat, • opowiada o przebiegu krucjat. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna kierunki polityki Arabów i Turków wobec Ziemi Świętej,
39.	<p>Średniowieczna Europa i jej mieszkańcy.</p> <p>Lekcja powtórzeniowa.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Państwo Karola Wielkiego – odnowienie cesarstwa na Zachodzie. 2. Uniwersalizm europejski – Święte Cesarstwo Rzymskie. 3. Rola Kościoła w epoce średniowiecza. 4. Europa średniowieczna a współczesne państwa – porównanie terytoriów. 5. Społeczeństwo i gospodarka wieków średnich. 6. Obecność średniowiecza we współczesnej kulturze. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwa powstałe w średniowieczu i porównuje mapy średniowiecznej i współczesnej Europy, • rozumie przemiany w gospodarce średniowiecznej Europy, • rozumie istotę odnowienia cesarstwa na Zachodzie w 800 r. i w 962 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia znaczenie kultury średniowiecza dla czasów współczesnych, • rozumie rolę Kościoła w życiu politycznym, duchowym i kulturowym średniowiecznej Europy.
40.	Pisemny sprawdzian wiadomości		

VI. POLSKA W WIEKACH ŚREDNICH	41.	<p>Pradzieje ziem polskich.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W epoce kamienia. 2. Kultura łużycka. 3. Biskupin. 4. Wenedowie. 5. Państwa Polan i Wiślan. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: plemię, państwo, kultura łużycka, Biskupin, • opowiada o pradziejach ziem polskich, • sporządza oś czasu z zaznaczonymi głównymi etapami z pradziejów ziem polskich, • umie na podstawie mapy wymienić i wskazać siedziby plemion polskich, 	
	42.	<p>Początki państwa polskiego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Władcy legendarni. 2. Państwo Mieszka I. 3. Chrzest Polski. 4. <i>Dagome iudex</i>. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna imiona legendarnych władców Polski, • zna źródła wiedzy o początkach państwa polskiego, • określa kształt terytorialny państwa polskiego za Mieszka I, • wymienia ówczesnych sąsiadów Polski i porównuje tę sytuację ze stanem obecnym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna okoliczności i znaczenie wydania przez Mieszka I dokumentu <i>Dagome iudex</i>, • analizuje przyczyny i skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I, • rozumie trudności, jakie pokonywał Mieszko I tworząc państwo polskie.
	43.	<p>Polityka wewnętrzna i zagraniczna Polski w pierwszych latach panowania Bolesława Chrobrego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W pogoni za władzą. 2. Misja biskupa Wojciecha. 3. Zjazd w Gnieźnie. 4. Tysiąc lat później... 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna okoliczności, w jakich Bolesław objął władzę, • zna polityczne i religijne przyczyny i skutki misji św. Wojciecha w Prusach, • zna cele pielgrzymki Ottona III do Gniezna. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego dla państwa polskiego i Kościoła, • porównuje średniowieczną i współczesną wizję zjednoczonej Europy, • rozumie znaczenie tzw. II zjazdu gnieźnieńskiego dla współczesnej Europy.

44.	<p>Polityka wewnętrzna i zagraniczna Bolesława Chrobrego w latach 1002 – 1025.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wojny Bolesława Chrobrego. 2. Koronacja. 3. Bilans Rządów Bolesława Chrobrego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie przedstawić przebieg wojen Bolesława Chrobrego z Niemcami, • porównuje terytorium Polski na początku i na końcu panowania Bolesława Chrobrego, • wyjaśnia na czym polegało symboliczne znaczenie koronacji w epoce średniowiecznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje stosunki polsko-niemieckie za Mieszka I i Bolesława Chrobrego.
45.	<p>Przyczyny i przejawy kryzysu państwa polskiego za Mieszka II.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W żałobie. 2. Polityka Mieszka II. 3. Przyczyny i przejawy kryzysu monarchii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie wyjaśnić sytuację w państwie po objęciu władzy przez Mieszka II, • wskazuje wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny kryzysu monarchii piastowskiej, • wyjaśnia przyczyny wystąpień ludności przeciwko władzy i organizacji kościelnej, • wskazuje na mapie przemiany terytorialne Polski w czasie rządów Mieszka II. 	
46.	<p>Odbudowa państwa polskiego za Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola Kazimierza Odnowiciela w odbudowie państwa. 2. Monarchia Bolesława Śmiałego. 3. Spór z biskupem Stanisławem. 4. <i>Gaude Mater Polonia...</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna okoliczności, w jakich władzę objął Kazimierz Odnowiciel, • zna okoliczności sporu Bolesława z biskupem Stanisławem, • charakteryzuje rolę Kazimierza Odnowiciela w odbudowie państwa polskiego, • wskazuje na mapie przemiany terytorialne Polski za Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia stanowisko Bolesława Śmiałego w sporze cesarstwa z papieżem o inwestyturę i w sporze z biskupem Stanisławem, • porównuje umieszczone w zeszycie ćwiczeń opisy sporu prowadzonego przez króla i biskupa.

47.	<p>Państwo polskie za panowania Bolesława Krzywoustego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Władysław Herman. 2. Walki o władzę. 3. Wojna z Niemcami. 4. Podbój Pomorza. 5. Walka o niezależność Kościoła. 6. Testament Bolesława Krzywoustego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przebieg walk o władzę prowadzonych pomiędzy Bolesławem i Zbigniewem, • zna postanowienia wydanego przez Bolesława Krzywoustego testamentu, • umie określić, przy pomocy mapy, terytorium poszczególnych dzielnic powstałych w wyniku podziału kraju w 1138 r., • rozumie genezę i znaczenie wydania testamentu przez Bolesława. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie genezę oraz skutki dokonanego przez Władysława Hermana podziału państwa na dzielnice, • ocenia postawę Bolesława w walce o niezależność Kościoła w Polsce.
48.	<p>Społeczeństwo w epoce pierwszych Piastów.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Społeczeństwo polskie okresu wczesnopiastowskiego: <ul style="list-style-type: none"> - książę; - urzędnicy; - administracja lokalna; - chłop; - wojowie; - możni. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poszczególne stany i określa ich pozycję w państwie, • charakteryzuje organizację dworu książęcego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że Polska w okresie rządów pierwszych Piastów była państwem patrymonialnym.

49.	<p>Gospodarka w okresie pierwszych Piastów.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rzemiosło i handel. 2. Rolnictwo. 3. Ciężary prawa książęcego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia jaką rolę w systemie gospodarczym Polski wczesnopiastowskiej odgrywały rzemiosło i handel, • charakteryzuje życie na wsi, biorąc pod uwagę powinności chłopów i rodzaje świadczeń, • wyjaśnia, jaką rolę w gospodarce polskiej pełniły osady służebne, podaje przykłady, • rozumie na czym polegała uprawa roli w systemie trójpolowym. 	
50.	<p>Polska pierwszych Piastów. Próba bilansu.</p> <p>Lekcja powtórzeniowa.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Od Mieszka I do Bolesława Krzywoustego – rozwój terytorialny państwa polskiego. 2. Stosunki polsko-niemieckie za pierwszych Piastów. 3. Życie w państwie pierwszych Piastów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia pierwszych władców Polski i określa przy pomocy tablicy genealogicznej stopnie pokrewieństwa pomiędzy nimi, • umie przy pomocy mapy ukazać przemiany terytorialne państwa od Mieszka I do Bolesława Krzywoustego, • zaznacza na osi czasu główne wydarzenia z czasów pierwszych Piastów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia wpływ poszczególnych władców na rozwój wewnętrzny państwa, • dostrzega przełomy w polityce zagranicznej Polski pierwszych Piastów.
51.	Pisemny sprawdzian wiadomości		

52.	<p>Oslabieni przez rozbięcie - sytuacja polityczna na ziemiach polskich w okresie rozbięcia dzielnicowego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Walki o władzę po śmierci Bolesława Krzywoustego. 2. Zjazd w Łęczycy. 3. Pogłębianie się rozbięcia. 4. Państwo Henryków Śląskich. 5. Najazdy Tatarów na Polskę. 6. Problem krzyżacki. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna imiona kolejnych synów Bolesława Krzywoustego, którzy pełnili po jego śmierci funkcje seniora, • zna rolę Henryków Śląskich w procesie jednoczenia kraju, • zna genezę i bezpośrednie następstwa sprowadzenia do polski zakonu krzyżackiego, • wskazuje na mapie terytorium państwa Henryków Śląskich, zasięg najazdów Mongołów na Polskę i teren działalności zakonu krzyżackiego w Polsce w XIII w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie zjazdu w Łęczycy dla organizacji władzy w Polsce, • rozumie genezę sukcesów militarnych armii mongolskiej (na podst. tekstów w zeszyt ćwiczeń).
53.	<p>Przemiany społeczne i gospodarcze na wsi w okresie rozbięcia dzielnicowego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój rolnictwa. 2. Początki kolonizacji. Wolni goście. 3. Kolonizacja na prawie niemieckim. 4. Immunitety. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna kierunki rozwoju rolnictwa w okresie rozbięcia dzielnicowego, • rozumie istotę nadawanych przez książąt immunitetów ekonomicznych i sądowych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna różnice pomiędzy osadnictwem na prawie polskim i osadnictwem na prawie niemieckim, • rozumie, dlaczego możni popierali proces kolonizacyjny.

54.	<p>Przemiany społeczne i gospodarcze w miastach w okresie rozbitcia dzielnicowego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Początki sieci miejskiej. 2. Rozwój rzemiosła. 3. Rola handlu w gospodarce. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przywileje handlowe nadawane miastom w średniowieczu, • zna zasady organizacji władzy w miastach średniowiecznych, • zna niemieckie i polskie miasta wzorcowe w procesie lokacji miast, • zna gałęzie życia gospodarczego, które w XIII w. przeżywały intensywny rozwój, • wie, jak zorganizowany był handel. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa rolę handlu w życiu gospodarczym ówczesnej Polski, • rozumie gospodarcze i społeczne funkcje cechów oraz gildii w średniowiecznych miastach.
55.	<p>Droga do zjednoczenia.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czynniki sprzyjające zjednoczeniu państwa polskiego. 2. Zagrożenie zewnętrzne. 3. Próby zjednoczenia kraju. 4. Rola Władysława Łokietka w procesie zjednoczenia. 5. Kwestia Pomorza Gdańskiego. 6. Konflikt z Krzyżakami. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna czynniki sprzyjające i utrudniające zjednoczenie ziem polskich w okresie rozbitcia dzielnicowego, • przedstawia próby zjednoczenia ziem polskich podejmowane przez książąt piastowskich, • określa kształt terytorialny Polski w początkach i na końcu panowania Władysława Łokietka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia rolę koronacji w procesie zjednoczeniowym państwa polskiego, • przedstawia i ocenia postawę Krzyżaków w procesie zjednoczeniowym państwa polskiego.

56.	<p>Polityka zagraniczna Kazimierza Wielkiego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Trudne początki. 2. Kwestia krzyżacka. 3. Układ Kazimierza z Czechami. 4. Sojusz Polski z Węgrami. 5. Ekspansja Polski na wschód. 6. Polityka północno-zachodnia Kazimierza Wielkiego. 7. Bilans polityki. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna powiązania dynastyczne Piastów i Andegawenów, • rozumie sytuację w państwie polskim w momencie objęcia władzy przez Kazimierza Wielkiego, • zna okoliczności zawarcia i zasady sojuszu polsko-węgierskiego, • umie przedstawić politykę Kazimierza wobec Krzyżaków, Czech i w kwestii Śląska, • wskazuje na mapie zmiany terytorialne Polski za panowania Kazimierza Wielkiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje bilansu polityki zagranicznej Kazimierza Wielkiego.
57.	<p>Polityka wewnętrzna Kazimierza Wielkiego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przemiany administracyjne. 2. Reformy sądownictwa i prawodawstwa. 3. Przemiany gospodarcze. 4. Rozwój miast i handlu. 5. W obronie państwa. 6. Fundacja Akademii Krakowskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna zasługi Kazimierza w dziedzinie reform gospodarczych, obronności i prawodawstwa, • wyjaśnia, w jaki sposób Kazimierz dbał o rozwój miast, • zaznacza na osi czasu najważniejsze wydarzenia z czasów Kazimierza Wielkiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady organizacji państwa wprowadzone przez Kazimierza Wielkiego, • rozumie znaczenie przysłowia: „Kazimierz zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną”.

58.	<p>Kształtowanie się monarchii stanowej w Polsce.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <p>1. Kształtowanie się monarchii stanowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stan duchowny, - stan rycerski, - stan mieszczański, - chłopci. <p>2. Monarchia patrymonialna a monarchia stanowa.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna znaczenie pojęcia: monarchia stanowa, • dokonuje charakterystyki stanów istniejących w Polsce w XIV w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie porównać monarchię patrymonialną i monarchię stanową.
59.	<p>Kultura Polski okresu piastowskiego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola Kościoła w Polsce. 2. Zakony na ziemiach polskich. 3. Zabytki piśmiennictwa polskiego. 4. Średniowieczna historiografia Polski. 5. Zabytki architektury polskiej. 6. Sztuka zdobnicza w Polsce. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna zakony, które osiedliły się na ziemiach polskich w X-XIV w. i umie wymienić ich główne siedziby, • zna zabytki piśmiennictwa polskiego, • zna najstarsze kroniki polskie i wie kim byli ich autorzy, • zna kierunki rozwoju i przykładowe zabytki polskiej sztuki zdobniczej, • wymienia i wskazuje na mapie miejsca, gdzie znajdują się najbardziej charakterystyczne budowle romańskie i gotyckie w Polsce. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje na ilustracjach zabytki sztuki romańskiej i gotyckiej w Polsce, • rozumie rolę Kościoła w krzewieniu kultury w średniowiecznej Polsce.

60.	<p>Polska Piastów – próba bilansu. Lekcja powtórzeniowa.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokonania władców. 2. Terytorium państwa polskiego. 3. Władza książąt i królów. 4. Zmiany w polityce wewnętrznej. 5. Zmiany w sposobie gospodarowania. 6. Społeczeństwo polskie u schyłku epoki piastowskiej. 7. Polityka zagraniczna. 8. Bilans rządów dynastii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna główne osiągnięcia epoki piastowskiej w dziedzinie polityki zagranicznej i reform wewnętrznych państwa, • wskazuje na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego od Mieszka I do Kazimierza Wielkiego, • charakteryzuje proces przemian od monarchii patrymonialnej do monarchii stanowej, • rozumie istotę przemian gospodarczych od gospodarki naturalnej przez akcję kolonizacyjną do rozwoju miast i wsi za Kazimierza Wielkiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację Polski w X i w XIV w., • dokonuje oceny panowania dynastii piastowskiej.
61.	<p>Od Andegawenów do Jagiellonów.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ludwik Węgierski królem Polski. 2. Przywilej koszycki. 3. Państwo litewskie do XIV w. 4. Geneza unii Polski z Litwą. 5. Unia w Krewie. 6. Unia w Horodle. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postanowienia przywileju koszyckiego, • zna postanowienia unii w Krewie, • przedstawia przyczyny i konsekwencje wydania przywileju koszyckiego, • rozumie genezę przejścia tronu polskiego przez Andegawenów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie genezę zawarcia unii w Horodle, • rozumie znaczenie unii Polski z Litwą dla dalszych losów obydwu państw.

62.	<p>Stosunki polsko-krzyżackie za Władysława Jagiełły.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stosunki polsko-krzyżackie przed wybuchem wojny. 2. Wielka wojna z Krzyżakami. 3. Pierwszy pokój w Toruniu. 4. Znacznie wielkiej wojny. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postanowienia pierwszego pokoju toruńskiego, • wskazuje na mapie miejsca związane z Wielką wojną i postanowieniami pokoju toruńskiego, • rozumie przyczyny konfliktu polsko-krzyżackiego za Jagiellonów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie rolę Władysława Jagiełły w umocnieniu Polski na arenie międzynarodowej, • rozumie historyczne znaczenie zwycięstwa grunwaldzkiego.
63.	<p>Geneza i skutki wojny trzynastoletniej. Zakończenie konfliktu z Krzyżakami.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przywilej cerekwicko-nieszawski. 2. Wojna trzynastoletnia. 3. Drugi pokój toruński. 4. Sekularyzacja Prus. Zakończenie konfliktu polsko-krzyżackiego. 5. Dalsze losy zakonu krzyżackiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postanowienia drugiego pokoju toruńskiego, • zna genezę wydania oraz postanowienia przywileju cerekwicko-nieszawskiego, • zna postanowienia traktatu krakowskiego, • wyjaśnia przyczyny sekularyzacji Prus. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia fakt sekularyzacji Prus i znaczenie hołdu pruskiego, • przedstawia losy zakonu krzyżackiego po sekularyzacji, • rozumie znaczenie odzyskania Pomorza Gdańskiego dla dalszego rozwoju państwa polskiego.
64.	Pisemny sprawdzian wiadomości		

KLASA II				
Dział	Nr lekcji	Temat lekcji (główne zagadnienia)	Wymagania edukacyjne (wiedza i umiejętności)	
			Poziom podstawowy	Poziom ponadpodstawowy
I. ŚWIAT RENESANSU	1.	Wizerunek człowieka w epoce renesansu. <u>Zagadnienia</u> <ol style="list-style-type: none"> Pojęcie renesansu. Renesansowa koncepcja człowieka. Nowy duch dociekliwości. Nowe widzenie wszechświata - Mikołaj Kopernik, Tycho de Brahe, Humanizm a chrześcijaństwo. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> zna ośrodki humanizmu europejskiego, wskazuje cechy charakterystyczne nowej epoki, przedstawia poglądy humanistów na temat życia i człowieka, wyjaśnia znaczenie wynalezienia druku dla rozwoju myśli humanistycznej. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> rozumie przełomowe znaczenie osiągnięć naukowych Mikołaja Kopernika, rozumie wpływ nowej epoki na rozwój horyzontów chrześcijaństwa.
	2.	Kierunki myśli renesansowej. <u>Zagadnienia</u> <ol style="list-style-type: none"> Duchowość renesansu. Prekursorzy renesansu. Utopia renesansowa: Thomas More. Myśl społeczna renesansu: Niccolo Machiavelli. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> zna prekursorów myśli renesansowej, zna podstawowe poglądy ludzi renesansu dotyczące poznania świata, zna nauki, które przeżywały intensywny rozwój w epoce renesansu, przedstawia podstawowe poglądy twórców myśli społecznej renesansu: Tomasza Morusa i Niccolo Machiavellego. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> rozumie różnice pomiędzy poglądami humanistów i filozofów średniowiecza.

3.	<p>Architektura i sztuka renesansu.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kultura materialna w czasach odrodzenia. 2. Styl renesansowy. 3. Włochy – kolebka renesansu. 4. Arcydzieła architektury, malarstwa i rzeźby. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe cechy architektury i sztuki renesansu, • zna najwybitniejszych twórców sztuki renesansowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje na ilustracjach zabytki architektury i sztuki renesansowej, • wskazuje nawiązania w sztuce renesansowej do kultury antycznej, • określa miejsce twórczości kulturalnej w filozofii renesansowej.
4.	<p>Organizacja życia zbiorowego w XVI w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gospodarka i społeczeństwo. 2. Ustrój państw europejskich. 3. Monarchia renesansowa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przemiany w gospodarce europejskiej XVI w., • zna cechy charakterystyczne monarchii absolutnej, • rozumie znaczenie pojęcia monarchia renesansowa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie różnice w rozwoju gospodarczym Europy Zachodniej i Środkowo-Wschodniej.

5.	<p>Wielkie odkrycia geograficzne; przyczyny, przebieg i znaczenie.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny odkryć: <ul style="list-style-type: none"> - ekonomiczne, - społeczne, - polityczne. 2. Przebieg wypraw – szlaki i podróżnicy. 3. Cywilizacje prekolumbijskie. 4. Znaczenie epoki wielkich odkryć. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: karawela, Kompas, Stary i Nowy Świat, kolonie, • zna przyczyny i skutki odkryć geograficznych dla Europy i nowo odkrytych terytoriów, • wymienia wielkich XVI-wiecznych podróżników, • wskazuje na mapie szlaki wypraw wielkich podróżników i strefy wpływów Hiszpanii i Portugalii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje cywilizacje prekolumbijskie zamieszkujące kontynent amerykański.
6.	<p>Geneza i przebieg reformacji w Europie.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza reformacji. 2. Nauka Marcina Lutra i Jana Kalwina. 3. Przebieg reformacji w Niemczech. 4. Reformacja we Francji. 5. Reformacja w Anglii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: reformacja, herezja, schizma, protestantyzm, luteranizm, kalwinizm, anglikanizm, predestynacja, supremacja, • zna przyczyny reformacji w Europie, • zna główne tezy Marcina Lutra i Jana Kalwina, • wskazuje na mapie tereny objęte reformacją w XVI w., • rozumie zasadę ustanowioną na pokoju w Augsburgu w 1555 r. i postanowienia edyktu nantejskiego z 1598 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna genezę i znaczenie schizmy w Anglii, • charakteryzuje podstawowe różnice pomiędzy nauką Kościoła katolickiego i kościołów protestanckich.

7.	<p>Kościół katolicki wobec reformacji.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cele reformy katolickiej. 2. Dzieło soboru trydenckiego. 3. Powstanie zakonu jezuitów. 4. Inkwizycja. 5. Grzegorz XIII i nowy kalendarz. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna główne postanowienia soboru trydenckiego, • zna cele Świętej Inkwizycji, • rozumie, dlaczego Kościół katolicki podjął dzieło naprawy, • rozumie rolę zakonu jezuitów w odbudowie autorytetu Kościoła, • rozumie, dlaczego wydany został indeks ksiąg zakazanych, • rozumie rolę Kościoła w reformie kalendarza. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ocenia zasięg i znaczenie reformy katolickiej w XVI w.
8.	<p>Kierunki rozwoju mocarstw europejskich w XVI w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka dynastyczna Jagiellonów. 2. Umocnienie pozycji państwa polskiego nad Bałtykiem. 3. Potęga dynastii Habsburgów. 4. Państwo rosyjskie w XVI w. 5. Ekspansja turecka na świecie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje założenia polityki bałtyckiej ostatnich Jagiellonów, • wskazuje na mapie państwa i terytoria rządzone przez dynastie Jagiellonów i Habsburgów, • charakteryzuje na podstawie mapy rozwój terytorialny Księstwa Moskiewskiego i Imperium Osmańskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia rolę polityki dynastycznej Jagiellonów w dziejach Polski XV i XVI w., • przedstawia znaczenie polityki Iwana IV Groźnego dla Rosji.

	9.	<p>Europa w XVI w – polityka, społeczeństwo i gospodarka. Lekcja powtórzeniowa.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <p>1. Główne wydarzenia polityczne, gospodarcze i społeczne Europy w XVI w.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odkrycia geograficzne, - reformacja, - kontrreformacja, - ekspansja Księstwa Moskiewskiego, - ekspansja Imperium Osmańskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przełomowe wydarzenia polityczne w Europie w XVI w., • przedstawia znaczenie takich przełomowych wydarzeń jak: odkrycia geograficzne, reformacja, kontrreformacja, ekspansja moskiewska i turecka w Europie, • rozumie przemiany gospodarcze i społeczne XVI-wiecznej Europy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie powiązania między wydarzeniami politycznymi, gospodarczymi i społecznymi Europy w XVI w.
	10.	Pisemny sprawdzian wiadomości		
II. RZECZPOSPOLITA ZŁOTEGO WIEKU	11.	<p>Kultura polskiego renesansu.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kultura Polski w XV w. 2. Ośrodki kultury i sztuki renesansowej. 3. Polska myśl społeczno-polityczna. 4. Osiągnięcia naukowe. 5. Rozkwit polszczyzny w literaturze. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna ośrodki i czołowe postaci nauki i kultury polskiej XV i XVI w., • wskazuje na mapie Polski miejsca, gdzie znajdują się zabytki architektury renesansowej, • rozumie wpływ literatury Jana Kochanowskiego i Mikołaja Reja na rozwój języka polskiego, • rozumie rolę mecenatu królewskiego, magnackiego i mieszczańskiego dla rozwoju kultury polskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje na ilustracji zabytki architektury i sztuki renesansowej w Polsce, • porównuje osiągnięcia renesansu polskiego z europejskim.

12.	<p>Geneza i rozwój demokracji szlacheckiej w Polsce.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Naród polityczny” w Polsce. 2. Rozwój przywilejów szlacheckich. 3. Początki parlamentaryzmu w Polsce: <ul style="list-style-type: none"> - izby sejmowe; - sejm walny; - konfederacje. 4. Istota demokracji szlacheckiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: magnateria, gołota, przywilej, demokracja szlachecka, pospolite ruszenie, sejmik ziemski, sejm walny, ruch egzekucyjny, konfederacja, • zna genezę i treść najważniejszych przywilejów, jakie otrzymała szlachta w XV i XVI w., • zna główne założenia ruchu egzekucyjnego, • charakteryzuje organizację, zasady działania i uprawnienia parlamentu Rzeczypospolitej w XV i XVI w., • rozumie, na czym opierał się ustrój zwany demokracją szlachecką. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy sejmem dawnej Rzeczypospolitej a współczesnym.
13.	<p>Geneza i postanowienia unii lubelskiej. Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Unia lubelska. 2. Pierwsza wolna elekcja. 3. Artykuły henrykowskie i <i>Pacta conventa</i>. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: unia realna, sejm elekcyjny, interrex, wolna elekcja, artykuły henrykowskie, <i>pacta conventa</i>, • zna główne założenia unii lubelskiej, • zna postanowienia artykułów henrykowskich i <i>pacta conventa</i>, • wskazuje na mapie terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów i państw sąsiadujących. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje bilansu stosunków polsko-litewskich od XIV do XVI w., • rozumie wpływ wolnej elekcji na przemiany ustrojowe Rzeczypospolitej.

14.	<p>Spółeczeństwo i gospodarka Rzeczypospolitej Złotego Wieku.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza folwarku pańszczyźnianego. 2. Narastanie poddaństwa chłopów. 3. Handlowa rola miast. 4. Rola Gdańska w gospodarce polskiej. 5. Długofalowe skutki gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej. 6. Rozwój rzemiosła. 7. Pogłębianie się różnic społecznych w mieście. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: folwark szlachecki, poddaństwo, pańszczyzna, • zna genezę i cechy charakterystyczne gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej, • zna przywileje szlacheckie ograniczające prawa chłopów, • określa rolę miast Rzeczypospolitej, a zwłaszcza Gdańska w procesie rozwoju gospodarki folwarcznej, • charakteryzuje społeczeństwo miejskie XVI w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie długofalowe skutki gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej.
15.	<p>Reformacja i reforma Kościoła w Polsce.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reformacja w Polsce – kręgi wyznawców i główne ośrodki: <ul style="list-style-type: none"> - luteranizm, - kalwinizm. 2. Reforma trydencka w Polsce. 3. Konfederacja Warszawska. 4. Polska „państwem bez stosów”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przykłady reformy katolickiej na terenie Rzeczypospolitej, • wskazuje na mapie Rzeczypospolitej obszary, na których rozwinęła się reformacja, • wyjaśnia, dlaczego Polska nazywana była „państwem bez stosów”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wpływ religii protestanckich na kulturę polską, • rozumie przyczyny popularności na terenie Rzeczypospolitej religii protestanckich.

16.	<p>Szlachta polska i jej państwo w XVI w. Lekcja powtórzeniowa.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie się i rozwój demokracji szlacheckiej w Polsce. 2. Władza w Polsce w XVI w. 3. Reformacja i kontrreformacja w Polsce. 4. Kultura polska XVI w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe fakty związane z dziejami Polski w XV i XVI w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia stosunek szlachty do innych stanów społecznych, • ocenia postawę szlachty wobec własnego państwa w XV i XVI w., • ocenia wpływ reformacji w Polsce na przemiany polityczne i kulturowe, • rozumie pozycję króla i poszczególnych stanów w systemie zarządzania państwem w okresie demokracji szlacheckiej.
17.	Pisemny sprawdzian wiadomości		
18.	<p>Rozwój myśli baroku. Duch Europy po soborze trydenckim.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie baroku i główne cechy epoki. 2. Wizja człowieka w epoce baroku. 3. Koncepcje uspokojenia sytuacji. 4. Wzorce idealnego państwa. 5. Wielkie systemy filozoficzne. 6. Nauka w XVII w. 7. Mistycyzm europejski: <ul style="list-style-type: none"> - św. Teresa z Avila, - św. Jan od Krzyża. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe założenia głównych filozofów baroku: Kartezjusza i Błażeja Pascala, • wskazuje genezę i cechy charakterystyczne nowej epoki, • przedstawia poglądy filozofów baroku na temat życia i człowieka, • charakteryzuje poglądy Grocjusza i Franciszka Bacona na temat modelu idealnego państwa, • rozumie wkład św. Teresy z Avila i św. Jana od Krzyża w duchowość Kościoła katolickiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na czym polegała rewolucja naukowa w dobie baroku, • rozumie stworzoną przez filozofów baroku podwójną drogę zmierzającą do uspokojenia sytuacji społecznej w Europie,

19.	<p>Architektura i sztuka baroku.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cechy architektury barokowej. 2. Główne zabytki architektury i ich twórcy. 3. Założenia pałacowo-ogrodowe. 4. Malarstwo barokowe – twórcy i dzieła. 5. Rzeźba okresu baroku. 6. Literatura. 7. Teatr i muzyka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe cechy architektury i sztuki baroku, • zna najwybitniejszych twórców sztuki barokowej, • zna cechy charakterystyczne barokowych założeń pałacowo-ogrodowych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje na ilustracjach przykłady zabytków architektury i sztuki barokowej, • rozumie główne założenie sztuki barokowej – oddziaływanie na uczucia religijne.
20.	<p>Organizacja życia zbiorowego w XVII w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Okoliczności narodzin absolutyzmu w XVI w. 2. Absolutyzm i jego cechy: <ul style="list-style-type: none"> - rola władcy, - państwo policyjne, - polityka gospodarcza. 3. Wojna trzydziestoletnia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postaci: kardynał Richelieu, Ludwik XIV, • przedstawia proces budowania monarchii absolutnej na przykładzie Francji, • wskazuje podstawy państwa absolutnego: centralizację władzy, silną armię, politykę merkantylizmu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje powiedzenie „Państwo to ja”, • rozumie genezę i skutki wojny trzydziestoletniej.

IV. RZECZPOSPOLITA W XVII I PIERWSZEJ POŁOWIE XVIII W.	21.	<p>Nowożytne systemy polityczne i ich cechy. Lekcja powtórzeniowa</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Państwo carów rosyjskich. 2. Geneza i rozwój absolutyzmu we Francji. 3. Monarcha parlamentarna w Anglii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna systemy polityczne w Europie w XVI w. i umie je scharakteryzować. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie dokonać porównania między formami ustrojowymi nowożytnej Europy, • umie wskazać różnorodność dróg w budowaniu państwa w XVII w., • rozumie okoliczności powstawania nowych form ustrojowych w różnych krajach Europy.
	22.	Pisemny sprawdzian wiadomości		
	23.	<p>Kultura polskiego baroku.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pomiedzy Wschodem i Zachodem. 2. Ideologia i obyczajowość sarmacka. 3. Architektura czasów sarmackich. 4. Budownictwo sakralne. 5. Sztuka dekoratorska. 6. Literatura polska okresu baroku. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna główne założenia ideologii sarmackiej, • zna przykłady sztuki barokowej w Polsce, • rozumie rolę króla, magnaterii i szlachty w rozwoju kultury barokowej w Polsce. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie genezę zróżnicowania kultury polskiej w XVII w., • rozumie wpływ sztuki barokowej na ożywienie uczuć religijnych.

24.	<p>Rzeczpospolita Obojga Narodów za czasów Stefana Batorego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja społeczno-gospodarcza na przełomie XVI i XVII w. 2. Druga wolna elekcja. 3. Wojna gdańska. 4. Wojny Stefana Batorego z Rosją o Inflanty. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje przebieg drugiej wolnej elekcji, • wskazuje na mapie najważniejsze miejsca związane z wojną Batorego o Inflanty. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie sytuację społeczno-gospodarczą w Rzeczypospolitej na przełomie XVI i XVII w.
25.	<p>Kierunki i przebieg ekspansji Rzeczypospolitej szlacheckiej w I połowie XVII w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza i początek konfliktów polsko-szwedzkich. 2. Interwencja w Rosji - Dymitriady. 3. Kampania smoleńska. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna nazwiska polskich królów i wodzów I połowy XVII w., • zna daty i miejsca najważniejszych bitew stoczonych przez Rzeczpospolitą w I połowie XVII w., • zna warunki traktatów pokojowych zawartych przez Rzeczpospolitą w I połowie XVII w., • opisuje przebieg kampanii antyrosyjskich w XVII w., • rozumie genezę konfliktów polsko-szwedzkich w XVII w. 	
26.	<p>Geneza i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego w XVII w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Problem Ukrainy na przełomie XVI i XVII w. 2. Powstanie Chmielnickiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna genezę konfliktów polsko-ukraińskich w XVI i XVII w., • zna przebieg i skutki powstania Chmielnickiego, • wskazuje na mapie miejsca związane z powstaniem Chmielnickiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna sytuację społeczno-gospodarczą Ukrainy w XVI i XVII w.

27.	<p>Geneza i przebieg wojen Rzeczypospolitej w II połowie XVII w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. „Potop” szwedzki. 4. Kwestia pruska. 5. Wojny polsko-tureckie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna nazwiska polskich królów i wodzów II połowy XVII w., • zna przyczyny, przebieg i znaczenie „potopu” szwedzkiego, • zna przyczyny i przebieg wojen polsko-tureckich, • zna warunki traktatów pokojowych zawartych przez Rzeczpospolitą w II połowie XVII w., • wskazuje na mapie miejsca związane z wojnami polsko-szwedzkimi II połowy XVII w. oraz wojnami polsko-tureckimi. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie zmiany terytorialne Rzeczypospolitej wynikłe na skutek wojen z Rosją, Szwecją i Turcją.
28.	<p>Polityczne i gospodarcze skutki wojen XVII-wiecznych.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Straty terytorialne i demograficzne. 2. Kryzys władzy w Polsce w XVII w. 3. Rokosz Lubomirskiego. 4. Upadek gospodarki w Rzeczypospolitej. 5. Kryzys wyznaniowy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przejawy kryzysu gospodarczego w kraju w XVII w., • wie, w czym przejawiały się rządy oligarchii magnackiej, • umie wskazać na mapie straty terytorialne Rzeczypospolitej w XVII w. • przedstawia wpływ wojen Rzeczypospolitej na sprawy wewnętrzne kraju. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna genezę i skutki rokoszu Lubomirskiego, • rozumie wpływ wojen XVII-wiecznych na narodziny kryzysu wyznaniowego w Polsce.

29.	<p>Polityka Rzeczypospolitej w czasach saskich.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Unia polsko-saska za króla Augusta II. 2. Rzeczpospolita w okresie wojny północnej. 3. Sejm „niemy”. 4. Podwójna elekcja 1733 r. 5. Kryzys państwa i władzy królewskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna konsekwencje zaangażowania się Rzeczypospolitej w wojnę północną, • zna okoliczności ingerencji państw ościennych w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej, • zna postanowienia sejmu „niemego”, • charakteryzuje polityczne, gospodarcze i kulturalne skutki czasów saskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny i przejawy słabości Rzeczypospolitej, • rozumie przyczyny i skutki konfliktów związanych z walką o polski tron za panowania Sasów.
30.	<p>Przemiany polityczne w państwach ościennych w I połowie XVIII w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sąsiedzi Rzeczypospolitej w I połowie XVIII w.: <ul style="list-style-type: none"> - Rosja, - Prusy, - Austria. 2. Traktaty międzynarodowe o Polsce bez Polski. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna imiona władców panujących w Austrii, Rosji i Prusach w XVIII w., • zna główne dziedziny reform ustrojowych w państwach ościennych w I połowie XVIII w., • zna cele polityczne Rosji, Austrii i Prus względem państwa polskiego. 	

	31.	<p>Ku anarchii – kryzys życia politycznego i gospodarczego Rzeczypospolitej w XVII i I połowie XVIII w. Lekcja powtórzeniowa.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anarchizacja życia politycznego. 2. Dominacja magnacka. 3. W obronie „złotej wolności szlacheckiej”. 4. Wpływ mocarstw ościennych na politykę Rzeczypospolitej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje przejawy anarchizacji życia politycznego w Rzeczypospolitej w XVII i I połowie XVIII w., • charakteryzuje genezę i skutki dominacji magnackiej w Rzeczypospolitej, • wyjaśnia ideę „złotej wolności szlacheckiej”, • rozumie wpływ mocarstw ościennych na politykę wewnętrzną Rzeczypospolitej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje oceny polityki zagranicznej Rzeczypospolitej w XVII w.
	32.	Pisemny sprawdzian wiadomości		
V. WIEK ŚWIATŁA	33.	<p>Kierunki w myśli oświecenia, czyli nowe idee.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wiek rozumu, wiek światła. 2. Człowiek w epoce oświecenia. 3. Rola rozumu. 4. Idea liberalizmu. 5. Liberalizm gospodarczy. 6. Monteskiusz i trójpodział władzy. 7. Jan Jakub Rousseau i jego poglądy. 8. Poglądy polityczne Woltera. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna znaczenie pojęć: liberalizm, deizm racjonalizm, trójpodział władzy, • zna nazwiska głównych przedstawicieli oświecenia europejskiego i ich poglądy, • wskazuje genezę i cechy charakterystyczne nowej epoki. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia te idee oświecenia, które przetrwały do czasów dzisiejszych, • rozumie wpływ myśli oświecenia na zmiany ustrojowe w Europie w XVIII w., • rozumie rodzącą się w Europie ideę praw człowieka.

34.	<p>Architektura i sztuka doby oświecenia.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza nowego stylu. 2. Rokoko w architekturze i sztuce. 3. Architektura klasycyzmu. 4. Malarstwo i rzeźba. 5. Sztuka zdobnicza. 6. Muzyka w oświeceniu. 7. Klasycyzm w literaturze. 8. Sentymentalizm. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe cechy architektury i sztuki oświecenia, • zna najwybitniejszych twórców sztuki oświecenia, • rozumie różnice istniejące między literaturą klasycystyczną i sentymentalną. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje na ilustracjach przykłady zabytków architektury i sztuki rokokowej i klasycystycznej.
35.	<p>Organizacja życia zbiorowego w Europie w XVIII w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Absolutyzm oświecony. 2. Reformy w Prusach, Austrii i Rosji. 3. Przemiany w gospodarce Europy – rewolucja przemysłowa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postaci: Fryderyk II Wielki, Maria Teresa, Józef II, Katarzyna II, • zna cechy rewolucji gospodarczej w Anglii, • dokonuje, na wybranym przykładzie, charakterystyki państwa, w którym występował absolutyzm oświecony, • rozumie istotę absolutyzmu oświeconego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia wpływ reform w Prusach, Austrii i Rosji na pozycję tych państw w Europie.

36.	<p>Geneza oraz główne wydarzenia Wielkiej Rewolucji Francuskiej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza Wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej. 2. Kluby polityczne okresu Wielkiej Rewolucji. 3. Kalendarium wydarzeń rewolucyjnych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postaci: Ludwik XVI, Maksymilian Robespierre, Georges Danton, Napoleon Bonaparte, • wyjaśnia przyczyny wybuchu rewolucji, • charakteryzuje przełomowe wydarzenia z okresu rewolucji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna program i rolę klubu jakobinów i żyrondistów w czasie rewolucji.
37.	<p>Represyjność rewolucjonistów wobec Kościoła i społeczeństwa. Przemiany ustrojowe we Francji.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Represje wobec Kościoła. 2. Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela i konstytucja z 1791 r. 3. Znaczenie rewolucji dla narodu francuskiego i Europy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zmiany ustrojowe, które zaszły podczas rewolucji, • zna politykę ośrodków rewolucyjnych wobec Kościoła. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega ponadczasowe wartości, które przyniosła rewolucja francuska, • dokonuje oceny skutków rewolucji francuskiej, • rozumie wpływ idei oświeceniowych na wybuch rewolucji, na treść Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela oraz konstytucji z 1791 r.

38.	<p>Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kolonizacja Ameryki Północnej do XVIII w. 2. Geneza konfliktu. 3. Deklaracja niepodległości. 4. Przebieg wojny. 5. Konstytucja Stanów Zjednoczonych. 6. Pięćset lat Ameryki. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: wojna narodowa, konstytucja, trójpodział władzy, • zna przyczyny wybuchu wojny o niepodległość kolonii, • wskazuje na mapie kolonie angielskie w Ameryce i miejsca głównych walk. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje ustrój polityczny USA, • wyjaśnia związek pomiędzy ideami oświeceniowymi a systemem ustrojowym Stanów Zjednoczonych, • rozumie długofalowe znaczenie powstania Stanów Zjednoczonych.
39.	<p>Europa w epoce oświecenia.</p> <p>Lekcja powtórzeniowa</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Idee oświeceniowe. 2. Drogi rozwoju wybranych państw Europy i świata w XVIII w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna wydarzenia i fakty, które zaszły w XVIII stuleciu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ idei oświecenia na przemiany polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturalne w omawianym okresie, • hierarchizuje fakty i wydarzenia historyczne, • dokonuje oceny procesów i zjawisk, jakie zaszły w XVIII stuleciu.
40.	Pisemny sprawdzian wiadomości		

VI. RZECZOSPOLITA OŚWIECONA	41	<p>Sytuacja polityczna w Rzeczypospolitej na początku panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stronnictwa polityczne w Polsce. 2. Reformy sejmu konwokacyjnego. 3. Konfederacja radomska. 4. Prawa kardynalne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna stronnictwa polityczne w Polsce i ich program, • zna reformy sejmu konwokacyjnego, • rozumie istotę reform proponowanych przez Stanisława Augusta Poniatowskiego, • rozumie antypaństwowy charakter praw kardynalnych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie okoliczności, w jakich objął tron Stanisław August Poniatowski.
	42.	<p>Geneza i znaczenie konfederacji barskiej. I rozbiór Rzeczypospolitej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konfederacja barska. 2. I Rozbiór Polski. 3. Sejm rozbiorowy 1773 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna reformy sejmu rozbiorowego, • łączy w związki przyczynowo-skutkowe wydarzenia związane z konfederacją radomską, barską i I rozbiorem Polski, • wskazuje na mapie tereny oderwane od Rzeczypospolitej w wyniku I rozbioru. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę Polaków w wydarzeniach lat 1768-1773.
	43.	<p>Spoleczeństwo i gospodarka Rzeczypospolitej schyłku XVIII w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przemiany w rolnictwie. 2. Odrodzenie miast. 3. Manufaktury magnackie i mieszczańskie. 4. Kodeks Zamoyskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna kierunki przemian w rolnictwie w II połowie XVIII w., • zna czynniki, które wpłynęły na szybki rozwój miast. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie wpływ rozwoju manufaktur i rzemiosła na przemiany społeczne w miastach Rzeczypospolitej, • rozumie nowatorski charakter Kodeksu Zamoyskiego.

44.	<p>Przełom umysłowy i rozkwit sztuki – oświecenie w Polsce.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przejmowanie idei oświecenia. 2. Myśl polityczna i społeczna. 3. Nauka polska II połowy XVIII w. 4. Komisja Edukacji Narodowej. 5. Literatura polskiego oświecenia. 6. Architektura i malarstwo. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia twórców kultury polskiego oświecenia i ich osiągnięcia, • rozumie rolę króla w rozwoju oświaty i kultury w Polsce, • rozumie wpływ osiągnięć nauki na przemiany w życiu codziennym, • rozumie znaczenie powołania Komisji Edukacji Narodowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zabytki w stylu klasycystycznym i wskazuje elementy nawiązujące do antyku, • ocenia dorobek polskiej myśli oświeceniowej i rolę w tworzeniu nowego modelu państwa i społeczeństwa.
45.	<p>Reformy Sejmu Czteroletniego. Konstytucja 3 maja.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obozy polityczne na Sejmie Wielkim. 2. Reformy Sejmu Wielkiego. 3. Konstytucja 3 maja 1791 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna główne obozy Sejmu Wielkiego, • zna najważniejsze reformy Sejmu Wielkiego przed konstytucją, • zna najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje te z idei oświeceniowych, które zostały zrealizowane w Konstytucji 3 maja.
46.	<p>Rzeczpospolita w latach 1792-1793.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konfederacja targowicka. 2. II rozbiór Rzeczypospolitej. 3. Sytuacja w kraju po II rozbiórze. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna miejsca głównych bitew wojny 1792 r., • zna nazwiska głównych postaci polskiej sceny politycznej II połowy XVIII w., • wyjaśnia stosunek państw ościennych do reform przeprowadzanych w Rzeczypospolitej, • wskazuje na mapie nabytki terytorialne państw zaborczych w II rozbiórze, • rozumie genezę zawiązania konfederacji targowickiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę Polaków wobec państwa w latach 1788-1793.

VII. MIĘDZY IDEALIZMEM A PRAGMATYZMEM	47.	<p>Okoliczności upadku Rzeczypospolitej szlacheckiej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie kościuszkowskie. 2. Upadek I Rzeczypospolitej. 3. Wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku I Rzeczypospolitej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna miejsca głównych bitew z okresu powstania kościuszkowskiego, • wskazuje na mapie nabytki terytorialne państw zaborczych w III rozbiórce, • rozumie wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku I Rzeczypospolitej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia okoliczności wydania uniwersału połanieckiego i jego znaczenie, • ocenia postawę Polaków wobec państwa w latach 1794-1795, • ocenia postawę króla w wydarzeniach II połowy XVIII w.,
	48.	<p>Najjaśniejsza Rzeczpospolita a Europa w XVI-XVIII w.</p> <p>Lekcja powtórzeniowa</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja Rzeczypospolitej w XVI, XVII i w XVIII w. 2. Przemiany polityczne, gospodarcze i społeczne w Europie w XVI-XVIII w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna wydarzenia z dziejów Rzeczypospolitej XVI, XVII i XVIII w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega mocne i słabe strony rozbudowanej terytorialnie Rzeczypospolitej, • porównuje sytuację Rzeczypospolitej w XVI, XVII i XVIII w., • podaje przykłady zbieżności i rozbieżności polityki polskiej w stosunku do trendów europejskich.
	49.	Pisemny sprawdzian wiadomości		
50.	<p>Polityka, gospodarka i kultura Europy doby napoleońskiej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jedność przez podbój. 2. Konsekwencje społeczne, gospodarcze i kulturalne epoki napoleońskiej. 3. Polityka mocarstw wobec Napoleona. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwa podporządkowane Francji w okresie napoleońskim, • charakteryzuje politykę Napoleona wobec państw podporządkowanych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia znaczenie wojen napoleońskich dla rozprzestrzeniania się idei wolnościowych w Europie, • ocenia znaczenie epoki napoleońskiej dla Europy, • rozumie proces przemian ustrojowych we Francji w latach 1789-1804. 	

51.	<p>Kierunki w myśli polskiej wobec problemu upadku państwowości.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja Polaków po upadku państwowości. 2. Tradycja staszicowska. 3. Rola <i>Ossolineum</i>. 4. Legiony Polskie we Włoszech. 5. Tradycja lojalistyczna. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje starania Polaków o odbudowę państwa polskiego po III rozbiórce i różne koncepcje z tym związane, • wskazuje na mapie miejsca związane z powstaniem i walką Legionów Polskich u boku Napoleona. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie <i>Ossolineum</i> jako ośrodka patriotyzmu i polskości w okresie zaborów, • rozumie, dlaczego Polacy wiązali nadzieje na odzyskanie niepodległości z Napoleonem I.
52.	<p>Polityka Napoleona wobec ziem polskich.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka zaborców wobec ziem polskich po III rozbiórce Polski. 2. Księstwo Warszawskie: <ul style="list-style-type: none"> - konstytucja Księstwa Warszawskiego, - rozwój terytorialny. 3. Polacy i sprawa polska w polityce Napoleona. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe założenia konstytucji Księstwa Warszawskiego, • charakteryzuje politykę polską Napoleona na tle jego europejskiej polityki zagranicznej, • wskazuje na mapie rozwój terytorialny Księstwa Warszawskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia znaczenie epoki napoleońskiej dla ziem polskich i sprawy polskiej.

53.	<p>Kongres Wiedeński – jego cele i postanowienia.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cele kongresu. 2. Główne postanowienia Kongresu. 3. Decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej. 4. Święte Przymierze. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna cele kongresu wiedeńskiego, • zna główne postanowienia kongresu, • rozumie sytuację, w jakiej znalazły się ziemie polskie po kongresie wiedeńskim. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna okoliczności i cele powołania Świętego Przymierza, • charakteryzuje sprawę polską na kongresie.
54.	<p>Sytuacja polityczna i gospodarcza na ziemiach polskich po kongresie wiedeńskim.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konstytucja Królestwa Polskiego. 2. Sytuacja Polaków w zaborze pruskim i austriackim. 3. Problem uwłaszczenia i przemiany w rolnictwie. 4. Rozwój przemysłu na ziemiach polskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna najważniejsze postanowienia konstytucji Królestwa Polskiego, • zna kierunki przemian w rolnictwie i przemyśle na ziemiach polskich w XIX w., • wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po kongresie wiedeńskim. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie sytuację Polaków w trzech zaborach po 1815 r.

55.	<p>Przyczyny, przebieg i bezpośrednie następstwa powstania listopadowego i wojny 1831 r.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny wybuchu powstania. 2. Noc listopadowa 1830 r. 3. Wojna polsko-rosyjska 1831 r. 4. Społeczeństwo wobec powstania. 5. Ocena powstania listopadowego. 6. Następstwa klęski powstania. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny wybuchu powstania listopadowego i wojny 1831 r., • zna miejsca i daty głównych bitew wojny polsko-rosyjskiej 1831 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje postawy Polaków w latach 1830-1831 i dokonuje ich oceny, • rozumie następstwa klęski ruchu zbrojnego Polaków w latach 1830-1831.
56.	<p>Życie polityczne i kulturalne w kraju i na emigracji po upadku powstania listopadowego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wielka Emigracja. 2. Klęska powstania a duch romantyzmu. 3. Życie umysłowe w kraju i na emigracji. 4. Mesjanizm. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna ugrupowania polityczne Wielkiej Emigracji i główne założenia ich programów, • zna przykłady działalności kulturowej Polaków na emigracji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie przyczyny rozbitcia politycznego Wielkiej Emigracji, • rozumie związki polskiej literatury romantycznej z historią narodu.

57.	<p>Przemiany polityczne i społeczne w Europie w połowie XIX w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nowoczesne państwo. 2. Wiosna Ludów w Europie i na ziemiach polskich. 3. Przemiany społeczne i polityczne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny i skutki Wiosny Ludów w Europie, • zna przebieg walk narodowych na ziemiach polskich 1848 r., • rozumie wpływ przemian gospodarczych na strukturę społeczną i polityczną społeczeństwa europejskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przebieg walk powstańczych w Europie w latach 1848-1849.
58.	<p>Powstanie styczniowe i duch pozytywizmu.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie styczniowe. 2. Wojna krymska i jej skutki. 3. Obozy polityczne w społeczeństwie polskim. 4. Charakter walk powstańczych. 5. Skutki upadku powstania. 6. Porównanie powstania listopadowego ze styczniowym. 7. Pozytywizm jako inne widzenie rzeczywistości popowstaniowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny wybuchu powstania styczniowego, • dokonuje porównania programów obozu „białych” i „czerwonych”, • wskazuje skutki powstania styczniowego oraz ocenia jego miejsce w polskiej tradycji narodo-wyzwoleńczej, • rozumie powody złagodzenia polityki caratu w połowie XIX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje porównania powstania listopadowego i styczniowego, • rozumie związki polskiej literatury pozytywistycznej z historią narodu.

59.	<p>Walki Polaków o odzyskanie niepodległości w latach 1795-1864. Lekcja powtórzeniowa</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Próby odzyskania przez Polaków niepodległości w latach 1795-1864: <ul style="list-style-type: none"> - Legiony Polskie, - powstanie listopadowe, - wojna polsko-rosyjska 1831 r., - powstanie krakowskie, - Wiosna Ludów, - powstanie styczniowe. 2. Ocena działalności i postaw Polaków w latach 1795-1864. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna działania podejmowane przez Polaków w latach 1795-1864 w celu odzyskania niepodległości. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje kolejne zrywy narodowyzwoleńcze Polaków, biorąc pod uwagę: okoliczności, zasięg, charakter walk, przyczyny upadku i konsekwencje, • ocenia postawy Polaków w latach 1795-1864.
60.	<p>Narodziny demokracji liberalnej w Europie.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Państwo liberalne. 2. Suwerenność ludu. 3. Zasada podziału i równowagi władz. 4. System parlamentarny. 5. System prezydencki. 6. Konstytucjonalizm. 7. Początki partii politycznych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie podstawowe zasady państwa liberalnego, • rozumie genezę powstawania pierwszych partii politycznych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega najważniejsze różnice pomiędzy różnymi formami państwa liberalnego: systemem parlamentarnym, systemem konstytucyjnym i systemem prezydenckim.

61.	<p>Mapa polityczna Europy w II połowie XIX w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zjednoczenie Włoch. 2. Zjednoczenie Niemiec w XIX stuleciu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna genezę procesów zjednoczeniowych we Włoszech i w Niemczech, • charakteryzuje główne etapy zjednoczenia Włoch i Niemiec. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie przełomowe znaczenie procesów integracyjnych we Włoszech i w Niemczech dla dziejów Europy.
62.	<p>Mapa polityczna świata w II połowie XIX w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych. 2. Ekspansja kolonialna na świecie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych, • zna przyczyny zakładania kolonii na świecie, • wskazuje na mapie potęgi kolonialne i ich największe posiadłości, • rozumie skutki ekspansji kolonialnej na świecie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przebieg wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych, • rozumie dlaczego Afryka i Azja uległy w XIX w. największemu podziałowi.
63.	<p>Przemiany gospodarczo-społeczne w Europie w XIX w. i ich skutki.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Industrializacja. 2. Od gospodarki feudalnej do gospodarki kapitalistycznej. 3. Urbanizacja miast. 4. Epoka wynalazków. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna nowe, rozwijające się prężnie w XIX w., gałęzie przemysłu, • dostrzega dalekosiężne skutki rewolucji przemysłowej, • wskazuje na mapie państwa, w których dokonały się największe zmiany w przemyśle. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie wpływ osiągnięć rewolucji przemysłowej na nowy podział społeczny w Europie, • rozumie przemiany społeczne i gospodarcze, które nastąpiły w wyniku rozwoju kapitalizmu.

64.	<p>Europa w XIX w. – polityka, społeczeństwo i gospodarka. Lekcja powtórzeniowa</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Europa nowych państw. 2. Kolonializm w rozkwicie. 3. Nowe społeczeństwo, nowe idee. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna główne wydarzenia w Europie w XIX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • łączy w związki przyczynowo-skutkowe wydarzenia z historii Polski z historią powszechną, • hierarchizuje fakty historyczne i dokonuje ich oceny, • dokonuje bilansu i oceny przemian politycznych gospodarczych i społecznych w XIX w.
65.	Pisemny sprawdzian wiadomości		

KLASA III				
Dział	Nr lekcji	Temat lekcji (główne zagadnienia)	Wymagania edukacyjne (wiedza i umiejętności)	
			Poziom podstawowy	Poziom ponadpodstawowy
I. U ŹRÓDEŁ WSPÓŁCZESNOŚCI	1.	Kryzys końca XIX w. – przyczyny i przejawy. <u>Zagadnienia</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>La belle époque</i>. 2. <i>Fin de siècle</i> – kryzys duchowy końca XIX w. 3. Dekadentyzm. 4. Sztuka dla sztuki. 5. Modernizm. 6. Impresjonizm. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna znaczenie pojęć: dekadentyzm, modernizm, impresjonizm, • rozumie genezę kryzysu duchowego końca XIX w., • rozumie wpływ nauki i techniki na rozwój myśli i kultury europejskiej. 	
	2.	Geneza i rozwój masowych ruchów politycznych w Europie. <u>Zagadnienia</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podział ruchów. 2. Geneza socjalizmu. 3. Manifest komunistyczny. 4. Socjalizm utopijny. 5. Reformizm. 6. Socjalizm w Rosji. 7. Istota nacjonalizmu. 8. Ruch ludowy. 9. Katolicka nauka społeczna. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe idee ruchu socjalistycznego, narodowego i ludowego w Europie, • zna czołowych ideologów politycznych Europy II połowy XIX w., • rozumie przyczyny narodzin ruchów politycznych. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • analizuje źródła i na ich podstawie dostrzega podobieństwa i różnice w programach różnych partii, • rozumie różnice pomiędzy różnymi nurtami socjalizmu.

3.	<p>Kształtowanie się nowożytnych partii politycznych na ziemiach polskich.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ruch socjalistyczny. 2. Ruch narodowy. 3. Ruch ludowy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna czołowe postaci polskiej sceny politycznej przełomu XIX i XX w., • charakteryzuje rozwój partii politycznych na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje programy partii politycznych na ziemiach polskich.
4.	<p>Sytuacja polityczna w Europie na przełomie XIX i XX w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konflikty pomiędzy mocarstwami europejskimi. 2. Trójprzymierze i Trójporozumienie. 3. Rewolucja w Rosji 1905 r. 4. Konflikty bałkańskie w latach 1908-1913. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna państwa wchodzące w skład Trójprzymierza i Trójporozumienia, • zna przyczyny i skutki rewolucji w Rosji 1905 r., • charakteryzuje pośrednie i bezpośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna genezę i przebieg konfliktów pomiędzy różnymi państwami europejskimi.
5.	<p>Przebieg działań i historyczne znaczenie I wojny światowej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odpowiedzialność za wybuch wojny. 2. Główne etapy działań wojennych. 3. Zastosowanie nowych broni. 4. Rozpad imperiów europejskich. 5. Społeczne i ekonomiczne następstwa wojny. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna znaczenie terminów: wojna błyskawiczna, wojna pozycyjna, • wskazuje na mapie fronty wojenne i miejsca najważniejszych bitew czasów I wojny, • rozumie okoliczności przystąpienia Stanów Zjednoczonych do wojny. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje problem zastosowania nowych broni w czasie I wojny światowej, • rozumie polityczne, ekonomiczne i społeczne następstwa wojny.

6.	<p>Sprawa polska w czasie I wojny światowej. Czyn zbrojny narodu polskiego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja narodu polskiego w trzech zaborach. 2. Stanowisko mocarstw w sprawie polskiej przed wybuchem wojny. 3. Odezwy do Polaków. 4. Akt 5 listopada 1916 r. 5. Kryzys przysięgowy. 6. Powstanie dwóch ośrodków władzy. 7. Orientacje polityczne na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej. 8. Legiony Polskie. 9. Korpusy polskie na Wschodzie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna działania podjęte przez zaborców, mające na celu pozyskanie Polaków do walki i zdobycie ich przychylności, • zna orientacje polityczne Polaków i polityków z nimi związanych, • rozumie, dlaczego Polscy wzięli nadzieję na niepodległość ze zbliżającą się wojną, • omawia udział Polaków w wojnie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża swoją ocenę udziału Polaków w walkach u boku państw zaborczych, • rozumie okoliczności wydania i znaczenie aktu 5 listopada 1916 r.
----	---	---	---

7.	<p>Geneza, przebieg i znaczenie rewolucji rosyjskich.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja w Rosji przed rewolucją. 2. Obozy polityczne w Rosji. 3. Rewolucja lutowa. 4. Rewolucja październikowa. 5. Wojna domowa w Rosji. 6. Polityka „eksportu rewolucji”. 7. U źródeł państwa komunistycznego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny wybuchu oraz skutki rewolucji lutowej i październikowej, • zna obozy polityczne w Rosji: bolszewików i mienszewików oraz ich programy polityczne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację Rosji w świecie przed i po rewolucji październikowej, • rozumie na czym polegała polityka „eksportu rewolucji” głoszona przez bolszewików.
8.	<p>Europa na przełomie wieków. Lekcja powtórzeniowa</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój masowych ruchów politycznych w Europie. 2. I wojna światowa – przełom w dziejach Europy. 3. Rewolucje rosyjskie – przemiany w Rosji czy w Europie? 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna główne wydarzenia przełomu XIX i XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związki pomiędzy powstaniem masowych ruchów politycznych z wydarzeniami w Europie na przełomie XIX i XX w., • porównuje pozycję poszczególnych mocarstw europejskich w końcu XIX w. i po I wojnie światowej, • rozumie przełomowe znaczenie rewolucji październikowej dla dziejów Europy.
9.	Pisemny sprawdzian wiadomości		

II. ŚWIAT MIĘDZY WOJNAMI	10.	<p>Sytuacja polityczna w Europie po I wojnie światowej – ład wersalsko-waszyngtoński.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konferencja w Paryżu. 2. Traktat wersalski. 3. Sprawa polska na konferencji w Paryżu. 4. Traktat mniejszościowy. 5. Liga Narodów. 6. Konferencja w Waszyngtonie. 7. System wersalski w połowie lat 20. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postanowienia konferencji pokojowej w Paryżu i w Waszyngtonie, • wymienia i wskazuje na mapie państwa powstałe po I wojnie światowej, • charakteryzuje pojęcie: ład wersalsko-waszyngtoński. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie cele powołania Ligi Narodów, • rozumie znaczenie traktatu w Rapallo i układu w Locarno dla losów Europy i Polski międzywojennej.
	11.	<p>Tendencje w przemianach politycznych i gospodarczych lat 30. XX w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy polityki międzynarodowej. 2. Wielki kryzys lat 30. i jego polityczne skutki. 3. Kryzys demokracji. 4. Tendencje autorytarne w Europie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna główne problemy polityki międzynarodowej lat 30. XX w., • rozumie genezę kryzysu gospodarczego na świecie w latach 30. XX w., • rozumie wpływ kryzysu gospodarczego na świecie na przeobrażenia polityczne w Europie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia gospodarcze i polityczne skutki kryzysu, • umie scharakteryzować i ocenić system autorytarny.

12.	<p>Geneza i rozwój faszyzmu we Włoszech.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Włochy po zakończeniu I wojny światowej. 2. Istota totalizmu. 3. Polityka zagraniczna Mussoliniego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe cechy ustroju totalitarnego, • zna przyczyny narodzin faszyzmu we Włoszech, • charakteryzuje politykę wewnętrzną i zagraniczną faszystowskich Włoch. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności zwycięstwa faszyzmu we Włoszech, • ocenia politykę Mussoliniego na terenie Włoch.
13.	<p>Geneza i istota nazizmu niemieckiego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niemcy po zakończeniu I wojny światowej. 2. III Rzesza Hitlerowska – państwo stanu wyjątkowego. 3. Istota narodowego socjalizmu. 4. Państwo wodzowskie. 5. Represje polityczne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację Niemiec po I wojnie światowej, • charakteryzuje drogę Adolfa Hitlera do władzy, • charakteryzuje politykę wewnętrzną Hitlera w latach 1933 – 1939, • rozumie na czym polegała istota narodowego socjalizmu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje faszyzm i autorytaryzm, • porównuje politykę wewnętrzną Niemiec i Włoch w latach 30. XX w.

14.	<p>Ekspansjonistyczna polityka Niemiec hitlerowskich.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka zagraniczna państw faszystowskich przed wybuchem wojny. 2. Łamanie postanowień traktatu wersalskiego przez Hitlera. 3. Ekspansjonizm III Rzeszy. 4. Wojna domowa w Hiszpanii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przykłady na łamanie przez Hitlera postanowień traktatu wersalskiego, • charakteryzuje politykę zagraniczną Rzeszy w latach 1933-1939, • wskazuje za pomocą mapy ekspansjonizm państw faszystowskich przed II wojną światową. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie wojny domowej w Hiszpanii dla dalszych dziejów tego państwa.
15.	<p>Totalizmy XX w. - komunizm w ZSRR w latach 20. i 30.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie Związku Radzieckiego. 2. Państwo dyktatury proletariatu. 3. Nowa Polityka Ekonomiczna. 4. Gospodarka centralnie sterowana. 5. Ustanowienie dyktatury. 6. Terror w latach 30. – jeźowszczyzna i beriowszczyzna. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna założenia ideologii komunistycznej, • przedstawia drogę Rosji do państwa totalitarnego, • charakteryzuje politykę wewnętrzną ZSRR w latach 30. XX w., • rozumie przemiany w gospodarce radzieckiej w okresie międzywojennym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje totalitaryzm hitlerowski z totalitaryzmem stalinowskim.

	16.	<p>Europa między wojnami. Lekcja powtórzeniowa</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Narodziny ładu wersalsko-waszyngtońskiego. 2. Totalizmy XX w. – faszyzm włoski, nazizm niemiecki i komunizm radziecki. 3. Gospodarka międzywojennej Europy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna cechy charakterystyczne ładu wersalsko-waszyngtońskiego, • zna istotę systemu totalitarnego i państwa, w których rozwinął się totalitaryzm, • rozumie genezę systemów totalitarnych w Europie, • rozumie przemiany w gospodarce europejskiej w okresie międzywojennym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację w Europie po I wojnie światowej i sytuację przed wybuchem II wojny.
	17.	Pisemny sprawdzian wiadomości		
III. POLSKA MIĘDZY WOJNAMI	18.	<p>Odbudowa państwowości polskiej po I wojnie światowej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Restytucja państwa. 2. Kształtowanie się lokalnych ośrodków władzy. 3. Centralne ośrodki władzy. 4. Rola Józefa Piłsudskiego w odrodzeniu państwa polskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna lokalne ośrodki władzy na ziemiach polskich w 1918 r., • zna główne postaci polskiej sceny politycznej z lat 1918-1919, • charakteryzuje rolę Józefa Piłsudskiego w odradzaniu się państwowości w Polsce po I wojnie światowej. 	

19.	<p>Walki o granice odrodzonej Rzeczypospolitej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie wielkopolskie. 2. Powstania śląskie. 3. Plebiscyt na Warmii i Mazurach. 4. Kwestia Śląska Cieszyńskiego. 5. Wojna polsko-bolszewicka. 6. Odrodzone państwo. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie ziem polskich, • zna wyniki plebiscytów przeprowadzonych na Górnym Śląsku, Warmii i Mazurach, • charakteryzuje główne etapy walk Polaków o granice państwa polskiego, • wskazuje na mapie tereny objęte walkami i miejsca związane z kształtowaniem się granic państwa polskiego po I wojnie światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poglądy J. Piłsudskiego i R. Dmowskiego na temat terytorialnego kształtu Polski i jej polityki zagranicznej, • ocenia postawy Polaków w trakcie walk o granice Rzeczypospolitej.
20.	<p>Życie polityczne i demokracja parlamentarna w Polsce do roku 1926.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prowizorium ustrojowe. 2. Mała konstytucja. 3. Debata konstytucyjna. 4. Konstytucja marcowa. 5. Demokracja parlamentarna w Polsce w latach 1922-1926. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postanowienia Małej konstytucji, • zna główne partie polityczne w Polsce, ich główne założenia programowe i czołowych działaczy w latach 1919-26, • przedstawia zasadę trójpodziału władzy w Polsce wprowadzonej przez konstytucję marcową, • charakteryzuje scenę polityczną Rzeczypospolitej w okresie demokracji parlamentarnej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poglądy różnych ośrodków na temat treści konstytucji RP, • dostrzega związek pomiędzy konstytucją marcową a sytuacją polityczną w Polsce po 1921 r.

21.	<p>Polityka wewnętrzna Rzeczypospolitej w latach 1926 – 1939.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kryzys demokracji parlamentarnej i przewrót majowy. 2. Polityczne konsekwencje przewrotu majowego. 3. Rządy sanacji. 4. Opozycja antysanacyjna. 5. Ewolucja ustroju państwa w kierunku autorytarnym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe założenia konstytucji kwietniowej, • wyjaśnia na czym polegały rządy autorytarne w Polsce po przewrocie majowym, • rozumie genezę i polityczne skutki przewrotu majowego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia wydarzenia majowe 1926 r., • porównuje zakres władzy ustawodawczej i wykonawczej w konstytucji marcowej i kwietniowej.
22.	<p>Przemiany gospodarcze II Rzeczypospolitej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stan gospodarki po okresie zaborów. 2. Reformy skarbowe Władysława Grabskiego. 3. Reforma rolna. 4. Wielki kryzys gospodarczy. 5. Reformy Eugeniusza Kwiatkowskiego. 6. Centralny Okręg Przemysłowy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna założenia programu gospodarczego Eugeniusza Kwiatkowskiego, • charakteryzuje sytuację gospodarczą kraju po I wojnie światowej, • przedstawia najważniejsze założenia reformy walutowej Władysława Grabskiego, • wyjaśnia na czym polegała reforma rolna w Polsce. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia działalność gospodarczą władz polskich drugiej połowy lat 30., • rozumie przyczyny i społeczno-gospodarcze skutki kryzysu z lat 1929-1935, • porównuje sytuację gospodarczą kraju po I i przed II wojną światową.

23.	Spoleczeństwo II Rzeczypospolitej. <u>Zagadnienia</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Struktura społeczno-zawodowa. 2. Mniejszości narodowe. 3. Partie mniejszości narodowych. 4. Struktura wyznaniowa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje strukturę społeczną Polaków po I wojnie światowej, • wskazuje mniejszości narodowe II Rzeczypospolitej i ich liczebność, • charakteryzuje społeczeństwo polskie pod względem struktury wyznaniowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację społeczną Rzeczypospolitej po I wojnie i w przededniu II wojny światowej, • rozumie problemy wewnątrzpaństwowe związane ze specyfiką struktur społeczeństwa polskiego.
24.	Kultura II Rzeczypospolitej. <u>Zagadnienia</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechnienie oświaty. 2. System szkolnictwa. 3. Osiągnięcia naukowe. 4. Literatura dwudziestolecia międzywojennego. 5. Życie artystyczne. 6. Radio, film, prasa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna nowe tendencje w literaturze i sztuce polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym, • zna nazwiska najwybitniejszych twórców kultury polskiej dwudziestolecia międzywojennego, • charakteryzuje system szkolnictwa polskiego w okresie międzywojennym, • charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia z dziedziny nauki, teatru, filmu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na czym polegał mecenat państwa w kulturze, • rozumie rolę, jaką odegrała kultura w utrzymaniu tożsamości narodowej Polaków.

25.	<p>Polityka zagraniczna Polski w okresie międzywojennym.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie podmiotowości Polski. 2. Konkordat ze Stolicą Apostolską. 3. Polityka zagraniczna sanacji. 4. Wolne Miasto Gdańsk. 5. Żądania Niemiec wobec Polski. 6. Pakt Ribbentrop-Mołotow. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna ważne układy międzynarodowe Polski i ich podstawowe postanowienia, • charakteryzuje stosunki polsko-niemieckie w latach 30. oraz wskazuje związek pomiędzy żądaniami Niemiec a prowadzoną przez to państwo polityką, • rozumie zasadę równowagi stosowaną w polityce zagranicznej Polski. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa usytuowanie Polski w Europie i skutki takiego położenia geograficznego, • ocenia polską politykę zagraniczną lat 20. i 30. na tle ówczesnych uwarunkowań.
26.	<p>Osiągnięcia i porażki II Rzeczypospolitej.</p> <p>Lekcja powtórzeniowa</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie się ośrodków władzy w Polsce. 2. Zmiany ustrojowe w Polsce: od demokracji parlamentarnej do systemu autorytarnego. 3. Gospodarka i kultura – bilans dokonań. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przełomy w dziejach politycznych II Rzeczypospolitej, • zna czołowe postaci związane z życiem politycznym, gospodarczym i kulturalnym II Rzeczypospolitej, • charakteryzuje przemiany ustrojowe II Rzeczypospolitej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy materiałów statystycznych, dokonuje bilansu osiągnięć II Rzeczypospolitej w dziedzinie gospodarki.
27.	Pisemny sprawdzian wiadomości		

IV. II WOJNA ŚWIATOWA	28.	<p>Europa w przededniu II wojny światowej. Wojna obronna Polski 1939 r.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny wybuchu II wojny światowej: <ul style="list-style-type: none"> - przyczyny pośrednie; - przyczyny bezpośrednie. 2. Wojna obronna Polski 1939 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pośrednie i bezpośrednie przyczyny wybuchu II wojny światowej, • zna główne przełomy z okresu kampanii wrześniowej, • korzystając z mapy przedstawia przebieg kampanii wrześniowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę sojuszników wobec Polski we wrześniu 1939 r. • ocenia przebieg działań wojennych oraz postawę żołnierzy polskich w kampanii wrześniowej.
	29.	<p>Przebieg działań zbrojnych w latach 1940-1941.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna zimowa. 2. Wojna na Zachodzie. 3. Bitwa o Anglię. 4. Wojna morska. 5. Wojna w ZSRR. 6. Wojna na Dalekim Wschodzie. 7. Powstanie Wielkiej Koalicji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna główne fakty historyczne związane z działaniami na frontach II wojny w latach 1940-1941, • wyjaśnia, na czym polegało przełomowe znaczenie bitwy o Anglię, • wskazuje okoliczności i cele powstania Wielkiej Koalicji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie zasięg okupacji faszystowskiej w Europie, • przedstawia główne etapy i kierunki ofensywy państw osi do 1941 r.

30.	<p>Przebieg działań zbrojnych w latach 1942-1945.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przełomy na frontach 1942-1943. 2. Konferencja w Teheranie. 3. Walki we Włoszech. 4. Konferencja w Jałcie. 5. Zakończenie wojny w Europie. 6. Zakończenie wojny na Dalekim Wschodzie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna główne fakty historyczne związane z działaniami na frontach II wojny w latach 1942-1945, • zna postanowienia konferencji w Teheranie i Jałcie, • przedstawia okoliczności i warunki kapitulacji Niemiec i Japonii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady współdziałania państw koalicji antyniemieckiej, • posługując się mapą wskazuje jak zmieniała się sytuacja na frontach II wojny światowej.
31.	<p>Polityka Niemiec i ZSRR wobec państw i narodów podbitych.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ludność cywilna podczas wojny. 2. Eksploatacja narodów i ziem okupowanych. 3. Ludobójstwo. 4. Nazizm niemiecki wobec Żydów - holocaust. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna znaczenie pojęcia: holocaust, • charakteryzuje politykę Niemiec i ZSRR wobec państw i narodów podbitych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na czym polegała prowadzona przez Hitlera „wojna totalna”, • zna przykłady literackich odwołań do problematyki ludobójstwa z czasów II wojny światowej.

32.	<p>Polska i Polacy w latach wojny.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Okupacyjny status ziem polskich. 2. Polacy pod okupacją niemiecką. 3. Pod okupacją radziecką. 4. Polacy na frontach II wojny światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna i przedstawia decyzje władz okupacyjnych wobec ziem polskich, • określa, korzystając z mapy, zasięg okupacji niemieckiej i radzieckiej na ziemiach polskich, • określa cele polityczne państw okupacyjnych wobec Polaków i ziem polskich, • wymienia i wskazuje na mapie miejsca martyrologii narodu polskiego, • charakteryzuje udział Polaków na frontach II wojny światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawy Polaków poza granicami kraju w czasie II wojny światowej.
33.	<p>Powstanie i działalność polskiego państwa podziemnego.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie rządu polskiego na obczyźnie. 2. Układ Sikorki – Majski. 3. Zerwanie stosunków z ZSRR. 4. Pion cywilny i wojskowy w polskim państwie podziemnym. 5. Ruch oporu w Polsce w czasie wojny. 6. Kształtowanie się podziemia komunistycznego. 7. Powstanie warszawskie. 8. Mocarstwa wobec kwestii polskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna losy władz polskich po klęsce wrześniowej i nazwiska przywódców rządu polskiego na uchodźstwie, • zna okoliczności zawarcia i postanowienia układu Sikorski-Majski, • przedstawia różne formy ruchu oporu Polaków wobec polityki okupantów, • charakteryzuje główne etapy kształtowania się podziemia komunistycznego, • wskazuje przyczyny wybuchu oraz następstwa powstania warszawskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna struktury organizacyjne polskiego państwa podziemnego, • wyjaśnia przyczyny zerwania stosunków dyplomatycznych pomiędzy rządem polskim a ZSRR, • ocenia postawy Polaków w czasie II wojny światowej.

	34.	Bilans II wojny światowej Lekcja powtórzeniowa <u>Zagadnienia</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Straty materialne i ludzkie. 2. Straty w dziedzinie kultury. 3. Konsekwencje polityczne – wzrost znaczenia Stanów Zjednoczonych i ZSRR. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje skutki II wojny światowej biorąc pod uwagę: <ul style="list-style-type: none"> - straty materialne i ludzkie, - straty w dziedzinie kultury, - konsekwencje polityczne, - konsekwencje gospodarcze. 	
	35.	Pisemny sprawdzian wiadomości		
V. ŚWIAT POWOJENNY 1945 - 1991	36.	Sytuacja polityczna w Europie i na świecie po zakończeniu II wojny światowej. <u>Zagadnienia</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konferencja poczdamska. 2. Powstanie ONZ. 3. Rozpad Wielkiej Koalicji i zmiany układu sił na świecie. 4. Geneza i polityka zimnej wojny. 5. Powstanie NATO i Układu Warszawskiego. 6. Konflikty Wschód – Zachód. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna postanowienia konferencji poczdamskiej, • określa rolę ONZ w powojennym świecie, • wskazuje na mapie podział polityczny Europy po II wojnie światowej, • definiuje pojęcie: „zimna wojna” i wskazuje jej przyczyny oraz przejawy. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna strukturę Organizacji Narodów Zjednoczonych, • rozumie na czym polegały zmiany sił na świecie po II wojnie.

37.	<p>Sowietyzacja państw Europy Środkowej i Wschodniej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Europa Środkowa i Wschodnia po II wojnie światowej. 2. Dominacja radziecka. 3. Budowa systemu państw demokracji ludowej. 4. Przemiany gospodarcze i społeczne. 5. Polityka wewnętrzna bloku państw socjalistycznych. 6. Polityka zagraniczna. 7. Realizm socjalistyczny w kulturze i sztuce. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna decyzje konferencji pokojowych dotyczących Europy Środkowo-Wschodniej, • zna i wskazuje na mapie kraje, które znalazły się u schyłku lat 40. w strefie wpływów ZSRR, • rozumie na czym polegała sowietyzacja krajów Europy Środkowej i Wschodniej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje proces budowy bloku socjalistycznego w Europie, • wyjaśnia mechanizmy sowieckiej kontroli nad Europą Środkową i Wschodnią w dziedzinie polityki wewnętrznej, zagranicznej, gospodarki i kultury.
-----	--	--	--

38.	<p>Problem niemiecki po II wojnie światowej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Okupacja Niemiec. 2. Procesy norymberskie. 3. Polityka mocarstw zachodnich wobec Niemiec. 4. Kryzys berliński. 5. Polityka ZSRR wobec Niemiec. 6. Powstanie Republiki Federalnej Niemiec i Niemieckiej Republiki Demokratycznej. 7. Stosunki pomiędzy państwami niemieckimi. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna decyzje Wielkiej Trójki w sprawie Niemiec, • ukazuje drogę polityczną Niemców do utworzenia RFN i NRD, • charakteryzuje politykę mocarstw zachodnich i ZSRR wobec Niemiec po II wojnie światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje stosunki pomiędzy państwami niemieckimi, • wyjaśnia, jaka była rola państw niemieckich w czasie „zimnej wojny”.
39.	<p>Geneza i przebieg procesów integracyjnych w Europie Zachodniej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza integracji europejskiej. 2. EWWiS, EURATOM, EWG. 3. Główne kierunki integracji. 4. Nowi członkowie Wspólnoty. 5. Traktat o Unii Europejskiej. 6. Charakter Unii Europejskiej. 7. Proces rozszerzania Unii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna państwa członkowskie Wspólnoty Europejskiej, • zna główne instytucje UE i określa ich funkcje, • charakteryzuje główne kierunki integracji europejskiej po II wojnie światowej, • charakteryzuje proces integracji europejskiej od EWWiS do UE. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie na czym polega kulturowy, społeczny, polityczny, prawny i ekonomiczny charakter Unii Europejskiej, • charakteryzuje obecną rolę Polski w zjednoczonej Europie.

40.	<p>Rozpad systemu kolonialnego na świecie.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upadek imperiów kolonialnych. 2. Walki narodowyzwoleńcze w Azji. 3. Dekolonizacja Afryki. 4. Następstwa procesu dekolonizacji. 5. Neokolonializm. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna mocarstwa kolonialne na świecie po II wojnie światowej, • przedstawia na podstawie mapy proces dekolonizacji, • charakteryzuje następstwa procesu dekolonizacji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związek pomiędzy rozpadem systemu kolonialnego a przebiegiem i wynikiem II wojny światowej, • wskazuje różne drogi zdobywania niezależności.
41.	<p>Polityka zagraniczna Związku Radzieckiego doby poststalinowskiej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odwrót od stalinizmu – XX Zjazd KPZR. 2. Interwencja na Węgrzech. 3. Kurs konfrontacyjny w polityce Chruszczowa. 4. Interwencja w Czechosłowacji. Wojna w Afganistanie. 5. Epoka Gorbaczowa. 6. Powstanie Wspólnoty Niepodległych Państw. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna fakty związane z rozpadem Związku Radzieckiego i powstaniem Wspólnoty Niepodległych Państw, • charakteryzuje zmiany wewnętrzne w ZSRR po śmierci Stalina, • charakteryzuje politykę zagraniczną ZSRR w okresie rządów Nikity Chruszczowa, • wyjaśnia na czym polegała doktryna Breżniewa i wskazuje przykłady jej realizacji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie historyczne znaczenie XX Zjazdu KPZR, • rozumie wpływ wydarzeń w Związku Radzieckim z lat 1989-91 na przemiany polityczne w Europie • charakteryzuje politykę Rosji na przełomie XX i XXI w.

42.	<p>Rola Stanów Zjednoczonych w polityce światowej po II wojnie.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mocarstwowa pozycja USA po II wojnie światowej. 2. Plan Marshalla. 3. Cele polityki zagranicznej USA. 4. Wojna w Wietnamie. 5. Rola USA w gospodarce światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cele i sposób realizacji planu Marshalla, • charakteryzuje cele polityki zagranicznej USA w okresie powojennym, • przedstawia genezę i skutki wojny w Wietnamie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na czym polegała mocarstwowa rola USA w II połowie XX w., • ocenia politykę USA wobec świata w II połowie XX w.
43.	<p>Kościół katolicki po II wojnie światowej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wielcy papieże: Pius XII, Jan XXIII. 2. Sobór Watykański II i jego dziedzictwo. 3. Pontyfikat papieża Pawła VI. 4. Polski pontyfikat – Jan Paweł II. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna imiona papieży II połowy XX w. i ich główne osiągnięcia, • charakteryzuje zmiany przeprowadzone w Kościele katolickim po Soborze Watykańskim II, • charakteryzuje pontyfikat Jana Pawła II. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia rolę papieży powojennych w reformowaniu Kościoła, • uzasadnia stwierdzenie, że pontyfikat Jana Pawła II charakteryzuje otwarcie na dialog za światem, • rozumie wpływ pontyfikatu Jana Pawła II na przemiany polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej.

	<p>44. Postęp cywilizacyjny na świecie po II wojnie światowej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podwójna droga w rozwoju gospodarczym świata. 2. Dysproporcje w rozwoju cywilizacyjnym i gospodarczym. 3. Kwestie globalne przełomu wieków. 4. Główne mocarstwa ekonomiczne świata. 5. Próby przewyciężenia zacofania cywilizacyjnego przez kraje rozwijające się. 6. Główne osiągnięcia naukowo-techniczne II połowy XX w. 7. Problemy i zagrożenia współczesnego świata. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna główne mocarstwa ekonomiczne świata, • zna rozwijające się dziedziny naukowe i najważniejsze odkrycia i wynalazki, • wskazuje przyczyny dysproporcji w rozwoju cywilizacyjnym i gospodarczym świata i sposoby ich przewyciężenia, • wskazuje przykłady wykorzystania postępu naukowego do zmian cywilizacyjnych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje oceny zmian cywilizacyjnych II połowy XX w., • charakteryzuje problemy i zagrożenia współczesnego świata, • rozumie na czym polega proces globalizacji we współczesnym świecie.
--	---	---	--

45.	<p>Życie kulturalne w II połowie XX w.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kierunki w kulturze europejskiej. 2. Literatura i jej twórcy. 3. Rozwój kinematografii. 4. Konwencje artystyczne w sztuce. 5. Architektura końca XX w. 6. Muzyka klasyczna i rozrywkowa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna nazwiska czołowych twórców kultury i sztuki II połowy XX w., • wyjaśnia pojęcie kultura masowa, • charakteryzuje kierunki i konwencje artystyczne w literaturze i sztuce powojennej Europy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie na czym polega zjawisko globalizacji w kulturze.
46.	<p>Wybrane przemiany XX w. Lekcja powtórzeniowa.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przemiany ustrojowe – rola państwa. 2. Przemiany gospodarcze – główne dziedziny przemysłu. 3. Przemiany społeczne - model rodziny. 4. Przemiany kulturowe – kultura i edukacja. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna główne wydarzenia związane z przemianami politycznymi, gospodarczymi i kulturowymi na świecie w II połowie XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje przemiany ustrojowe, gospodarcze, społeczne i kulturowe XX w., • dokonuje oceny przemian w wybranych dziedzinach.
47.	Pisemny sprawdzian wiadomości		

48.	<p>Polityka władzy ludowej w latach 1944-1948.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polska lubelska. Walka o władzę i kształt państwa. 2. PKWN i jego działalność. 3. Powstanie Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej i jego pierwsze decyzje. 4. Referendum 1946 r. i wybory 1947 r. 5. Likwidacja opozycji politycznej. 6. Totalizacja ustroju państwa. 7. System partyjny Polski Ludowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna i charakteryzuje pojęcia: Polska lubelska, Rząd Tymczasowy, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej, • zna cele i wyniki referendum 1946 r. oraz wyborów do Sejmu Ustawodawczego 1947 r., • charakteryzuje proces kształtowania się granic Polski po II wojnie światowej, • charakteryzuje politykę władz państwowych wobec opozycji politycznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na czym polegała totalizacja państwa w latach 1944-1948, • na podstawie tekstów źródłowych dokonuje własnej interpretacji wydarzeń w Polsce w latach 1944-1948.
49.	<p>Stalinizm w Polsce w latach 1948-1956.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wewnętrzne podłoże stalinizmu. 2. Uwarunkowania międzynarodowe. 3. Konstytucja PRL. 4. Terror jako forma kontroli nad społeczeństwem. 5. Poznański Czerwiec 1956 r. 6. Polski Październik. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe zasady funkcjonowania państwa według Konstytucji PRL, • definiuje pojęcie stalinizm, • określa rolę ZSRR w przemianach w Polsce, • określa bezpośrednio i pośrednio przyczyny oraz znaczenie wydarzeń 1956 r. w Polsce, • rozumie na czym polegała stalinizacja państwa polskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstów źródłowych dokonuje własnej interpretacji wydarzeń w Polsce w latach 1948-1956.

50.	<p>Gospodarka i społeczeństwo polskie w latach 1944 – 1956.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powojenny kryzys społeczno-gospodarczy. 2. Reforma rolna. 3. Nacjonalizacja przemysłu. 4. Gospodarka nakazowo-rozdzielcza. 5. Wielkie ruchy migracyjne i zmiany w strukturze społecznej. 6. Awans społeczny. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna założenia planu 3-letniego i planu 6-letniego, • charakteryzuje najważniejsze reformy gospodarcze w Polsce w latach 1944-56, • rozumie na czym polegała gospodarka nakazowo-rozdzielcza. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia stan polskiej gospodarki po II wojnie światowej, • wskazuje związki pomiędzy zmianami w strukturze społeczeństwa polskiego a programami gospodarczymi państwa.
51.	<p>Dekada małej stabilizacji – Polityka polska lat 60. i 70.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stagnacja gospodarcza i spadek autorytetu władzy. 2. Kierunki w polityce wewnętrznej i zagranicznej lat 60. 3. Marzec 1968 r. i jego skutki polityczne. 4. Protest robotniczy 1970 r. 5. Polityka gospodarcza lat 70. 6. Kryzys czerwcowy 1976 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna wydarzenia lat 1968, 1970, 1976 w Polsce, • charakteryzuje zmiany w polityce W. Gomułki, wskazuje jej osiągnięcia i porażki, • wskazuje genezę i skutki wydarzeń 1968 r. w Polsce, • objaśnia przyczyny i wskazuje konsekwencje wydarzeń grudniowych 1970 r., • wskazuje genezę i skutki wydarzeń czerwcowych 1976 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę Polaków w wydarzeniach lat 1968, 1970, 1976, • ocenia politykę rządów Edwarda Gierka w Polsce.

52.	<p>Kościół katolicki w Polsce po II wojnie światowej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historyczna rola Kościoła. 2. Opozycja moralna hierarchii i duchowieństwa. 3. Represja wobec Kościoła w okresie stalinowskim. 4. Konflikt wokół Millenium. 5. Rola Kardynała Stefana Wyszyńskiego i kardynała Karola Wojtyły. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny szczególnej roli Kościoła katolickiego w Polsce w latach 1945-1956, • charakteryzuje politykę władz państwowych wobec Kościoła w okresie stalinizmu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa rolę Jana Pawła II w przemianach politycznych i społecznych w Polsce.
53.	<p>Przełom sierpniowy 1980 r. i walka o reformę państwa.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uwarunkowania kryzysu państwa. 2. Porozumienia społeczne i powstanie NSZZ „Solidarność”. 3. Stan wojenny w Polsce. 4. Okrągły stół. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia bezpośrednio przyczyny wydarzeń sierpniowych, • wskazuje okoliczności i cele powstania NSZZ „Solidarność”, • wyjaśnia dlaczego doszło do wprowadzenia stanu wojennego w Polsce, • zna postanowienia „okrągłego stołu” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna losy NSZZ „Solidarność” w latach 1980-1989, • na podstawie tekstów źródłowych dokonuje własnej interpretacji wydarzeń w Polsce w latach 1981-1983. • rozumie historyczne znaczenie „okrągłego stołu”.

54.	<p>Narodziny III Rzeczypospolitej.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wybory 1989 r. 2. Przemiany polityczno-ustrojowe po 1989 r. 3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. 4. Przemiany społeczno-gospodarcze po 1989 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna wyniki wyborów do Sejmu w roku 1989 i wyborów prezydenckich w roku 1990, • zna podstawowe zasady funkcjonowania państwa w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, • określa konsekwencje pierwszych wolnych wyborów demokratycznych, • charakteryzuje przemiany społeczno-gospodarcze po 1989 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia reformy przeprowadzone przez pierwszy rząd – Tadeusza Mazowieckiego, • przedstawia i nazywa główne siły polskiej sceny politycznej po 1989 r.
55.	<p>Oświata i kultura w powojennej Polsce.</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mecenat państwa. 2. Oświata i walka z analfabetyzmem. 3. Literatura. 4. Radio i telewizja. 5. Teatr i film. 6. Kierunki w sztukach plastycznych. 7. Muzyka. 8. Sport. 9. Kultura polska na obczyźnie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna nazwiska czołowych twórców kultury i sztuki polskiej II połowy XX w., • charakteryzuje system oświaty w Polsce po II wojnie, • charakteryzuje osiągnięcia polskiej kultury i sztuki powojennej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie wpływ państwa na rozwój kultury i sztuki polskiej w II połowie XX w.

56.	<p>Ocena czasów PRL-u. Lekcja powtórzeniowa</p> <p><u>Zagadnienia</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polskie przełomy polityczne. 2. Społeczeństwo i gospodarka polska po II wojnie. 3. Oświata i kultura polska w okresie PRL-u. 4. Życie codzienne w Polsce Ludowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna główne przełomy polityczne w dziejach Polski lat 1944-1989, • zna kierunki w polityce wewnętrznej i zagranicznej Polski lat 1944-1989. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje oceny okresu PRL-u, • porównuje sytuację polityczną i gospodarczą w Polsce i w innych krajach Europy, • porównuje sytuację kraju w różnych dziedzinach życia politycznego i społecznego przed i po 1989 r.
57.	Pisemny sprawdzian wiadomości		